

THE ONLY SLO-
VENIAN DAILY
BETWEEN NEW
YORK & CHICAGO
THE BEST ME-
DIUM TO REACH
180.000 SLOVENI-
ANS IN U. S., CA-
NADA AND SO.
AMERICA.

ENAKOPRAVNOST

SLOVENIAN-EQUALITY-DAILY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZASTOPAJOČ INTERESE SLOVENSKEGA DELAVSTVA

"WE PLEDGE
ALLEGiance TO
OUR FLAG AND
TO THE REPUB-
LIC FOR WHICH
IT STANDS: ONE
NATION INDIVIS-
IBLE WITH LI-
BERTY AND JU-
STICE FOR ALL."

VOLUME III. — LETO III.

CLEVELAND, O., PETEK, (FRIDAY) JULY 30th, 1920.

ST. 179 (NO.)

Entered as Second Class Matter April 29th, 1918, at the Post Office at Cleveland, O. under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

Posamezna številka 3c

Published and distributed under permit (No. 728) author: by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Cleveland, O. By order of the President, A. S. Burleson Postmaster, General.

Protesti proti pro- hibiciji.

Washington, 29. julija. — Ali imajo zvezni prohibicijski birči pravico vdreti v stanova-
nje in iskati po njem, če se da
mogoče najti kaj prepovedane
kapljice, ne dabi imeli postav-
no preiskovalno dovoljenje?

To je vprašanje, na katero
mora odgovoriti prohibicijski
komisar John F. Kramer, kaj-
ti od vseh strani se slišijo pro-
testi državljanov, da prohibicijski
birči nepostavljeno potom
udirajo v njih domove brez to-
zadernih sodnih dovoljenj.

Dosedaj ni prohibicijski ko-
misar podal še nikake določbe z
ozirom na to vprašanje. Toda
tudi Kramer sam priznava, da
se splošno smatra potrebnim
dobiti preiskovalno dovoljenje,
predno se more preiskati kako
privatno stanovanje.

Četrty amandment h konsti-
tuciji Združenih držav se gla-
si:

Pravo osebne in hišne varno-
sti se ne sme kršiti z neopra-
vičenimi osebnimi in hišnimi
preiskavami in z zaseganjem
listin in drugih stvari; zapor-
no povelje se sme izdati le na
podlagi morebitnega utemelje-
nega razloga, mora se zapreči
in natančno se mora navesti
prostor, ki ima biti preiskan
kakor tudi oseba, ki se ima pri-
jeti in stvari, ki se naj zaseže-
jo.

Na tej podlagi so potem ve-
čina držav zgradile še nadalj-
ne zapreke, da se zavaruje sve-
tost doma pred neopravičenim
vpadom.

Preiskave prohibicijskih bi-
ričev se vršijo z namenom, da
se razkrije vsake priprave, s
katerim se dela opojne pijače
in pa da se razkrije pijače, ki
so bile pripravljene po 16. ja-
nuarju 1920, ko je postala na-
rodna prohibicija polnomočna.
Glasom zakona ima vsakdo
popolno pravico imeti v svojem
stanovanju žganje, pivo, liker-
je in druge opojne pijače, ako
bilo tam od 16. januarja, to-
da protizakonito je lastovati
kakor pijačo z več kot pol pro-
centa alkohola, ki je bila naprav-
ljena po 16. januar., ali pa imeti
kakor pripravo za kuhanje opoj-
ne pijače.

Izjemo tvorita le jabolčnik in
sadjeve sploh (fruit juice).
Najnovejša določba prohibicij-
skega komisarja določa, da ima
vsakdo lahko na domu stiskal-
nico za jabolčnik, ne da bi mu
bilo za to treba iskati postav-
nega dovoljenja. Toda tudi ja-
bolčnika se ne sme dajati ali
prodajati drugim kot gostom
in dodati se mu ne sme slad-
korja, ki pomaga pri vretju.

Ako se jabolčnik ali kak-
drug sadjevec rabi izključno le
za dom, tedaj se tudi ne krši
prohibicijskega amandmenta,
ako pijača vsebuje več kot pol
procenta alkohola.

— Naš poznani in priljublje
Slovenec, Mr. Frank Česen,
se pred kratkim vrnil iz
Jugoslavije, je odprl gostilno
na 4304 St. Clair cesti. Po-
znamo Franka, zato ga priporo-
čamo vsem Slovincem.

Boljševiki pred Lvovom.

Varšava, 29. julija. — Bol-
ševiki so danes zavzeli Bialy-
stok, ki leži 40 mil južno-zapad-
no od Grodna.

V Galiciji so boljševiki tako
daleč napredovali, da so še 37
milj od galicijskega mesta Lvo-
va, kjer so za vojno navdušeni
Poljaki pozvali ženske in otro-
ke, da gredo delat obrambo
proti napredujočim boljševikom.
Vsak hrib, čez katerega mora-
jo iti boljševiki, če hočejo, da
pridejo v Lvov, je preprežen z
bodočo žico. Toda boljševiki se
približujejo mestu od vseh stra-
ni.

Tukaj tudi govorijo, da se je
pričela sovjetska revolucija v
Kovno, kjer je bila ovržena li-
tvanska vlada. Detajli glede
revolucije se še niso sprejeli.

Boljševiki se bojujejo kar na-
prej, čeravno se bo že 30. juli-
ja (to je danes) šela prva kon-
ferenca, na kateri se bo govorilo
o premirju in miru med Pol-
jaki in Rusi.

London, 29. julija. — Brez-
žična brzojavka iz Berlina pravi,
da je Jurij Čičerin, boljševič-
ski zunanji minister poslal po-
ročilo nemški vladi, v katerem
pravi, da Rusija niti ne misli na
to, da bi podjarmila Nemško,
ampak je navdušena le za pri-
ateljstvo z Nemčijo.

Z ozirom na vojaške pogovo-
re, ki so bili izdani v reviji iz
vojaških pisarn v Londonu, je
boljševičski poveljnik izdal po-
dobne dokaze, za katere navaja
dva vzroka: Prvič, ker Rusija
želi živeti v prijateljskih odno-
šajih in upeljati industrijsko
sorazmerje z Nemško; vdrugič,
ruska invazija v pruski Nemčiji
bi vzdignila veliko narodno
reakcijo v Nemčiji, kar pa si
sovjetska vlada v Rusiji ne želi.

BALA SE JE, DA JE V KOVČKU MRTVO TELO.

Birmingham, Ala. 29. julija.
— Mrs. C. L. Johnson, katere
živi v tem mestu, ni hotela spre-
jeti kovček, katerega je dostav-
ila na dom American Express
družba, ker se je bala, da je v
kovčku mrtvo telo. Tako je
povedala ta ženska policiji, ka-
tera je mnenja, da je bilo v
tem kovčku drobovje mrtve ža-
ne, o kateri smo poročali zadnje
čase.

Mrs. Johnson je tudi poveda-
la, da je listek na kovčku kazal,
da je bil že v Fort Meyer, Va.
Vozni stroški so bili že plačani,
in ona se je bala, ker ni bilo
tam imena, kdo ji pošilja tisti
kovček.

Uradniki prevažalne družbe
sedaj zasledujejo, kje je ta
kovček.

V New Yorku so prišli na ne-
ki drugi sled z ozirom na umo-
ritev te ženske. Pravijo, da je
v zvezi s to moritvijo tudi neki
origonski vojak, ki se piše Ce-
vil E. Landon.

SPAL JE OSEM MESECEV.

Scranton, Pa. — 28. julija. —
Mrs. Marie Lynot je imela bo-
lezen vsled katere je spala osem
mesecev skupaj. Danes pa se
je prebudila in umrla.

Martens pred tajno preiskavo.

New York, 29. julija. — S
tajnostjo se nadaljuje preiska-
va na Ellis Islandu o deportaci-
ji Ludvika C. A. K. Martensa,
nepripoznanega ruskega posla-
nika v Ameriki. Preiskava se
bo končala najbrže še v ponde-
lek.

Ceravno je nadomestni justič-
ni tajnik Hoover naznanil, da
se je sklenila pogodba, po kate-
ri se ne bo dalo v javnost nobe-
nega sklepa, dokler ne bo pre-
iskava dokončana, je vendar
danes po seji rekel, da je dobil
nekaj zelo prepričevalnih doka-
zov v dobrobit ameriške vlade.

Nato je rekel: "Mi nadalju-
jemo s preiskavo, katere pa ima
opravka bolj z Martensovo ose-
bnostjo in z individualnim obna-
šanjem, kar pa se ne more ime-
novati, da so to uradni akti.
Ker Martens ni bil pripoznan
uradno, zato ne moremo pre-
iskovati njegovo delovanje urad-
no.

ANGLIJA IN AMERIKA PRED JAPONSKIM PRO- BLEMOM.

Washington, 29. julija. —
V ponedeljek se je v državnem
departamentu vršila konferenca,
o kateri se zdi, da odpira važno
novo dobo v mednarodnih od-
nošajih Združenih držav. Pred-
met, ki je bil na dnevnem re-
du, se je direktno tikal vzdr-
ževanja prijateljskih odnosov
med Japonsko in Združenimi
državami in tudi razmerje med
Anglijo in Japonsko. Na kon-
ferenci je prišlo na površje
očitno prepričanje, da imata
angleška in ameriška vlada ve-
liko skupnega z ozirom na na-
stopanje proti Japonski.

Na tej konferenci so bili na-
zvoci Mr. Colby, državni taj-
nik, Sir Auckland Geddes, an-
gleški poslanik v Združenih dr-
žavah, Roland Morris, ameriš-
ki poslanik na Japonskem in
Sir Billsby Francis Alstrom,
angleški poslanik na Kitaj-
skem.

Razpravljajta so se tikala
proti-japonskega gibanja v Ca-
liforniji in v nekaterih angleš-
kih kolonijah, nadalje obsež-
nost avtoritete preko Kitajske
in pa splošnega položaja na dalj-
nem vzhodu, v kolikor se zade-
va v interese Anglije in Zdr-
ženih držav.

Najbrže bo v kratkem prišlo
med Združenimi državami in
Japonsko do jako neprijetnih
pregovorov, kajti v novemb-
ru se bo v Californiji vršil refe-
rendum, ki bo odločil, da-li naj
sedanja državna zakonodaja, ki
daje azijskim narodom, kate-
re se prišteva k nezdružljivim
z kavkaškim plemenim, pravice
v obsegu države, ostane veljav-
na tudi še v bodoče.

Tekom demokratične konven-
cije v San Franciscu je dospel
iz Japonskega poslanik Morris
na dopust ter je zelo temeljito
proučil proti-japonsko mišlje-
nje v Californiji in je, kot se
domneva, porabil vse priložno-
sti, da pripravi osebe, ki so
vplivne pri državnih zadevah,
da preprečijo vzprejem drastič-
nih proti-japonskih zakonov v
Californiji.

Anglija zahteva defi- nitiven odgovor od Rusije.

London, 29. julija. — Lloyd
George je mnenja, da je odgo-
vor sovjetskega zunanjega ko-
misarja Čičerina dvoumen, in
je vsled tega poslal v Moskvo
novo noto, v kateri prosi, da se
pošlje jaseen odgovor, da-li se
bo konferenca, na katerem naj
bi prišlo med Poljsko in obme-
jnimi državami do sporazuma
glede meje, v Londonu.

V noti se izjavlja, da uspeh
konference odvisni edinole od
tega, če je sovjetska vlada pri-
pravljena razpravljati glede
svetovnega miru in potem go-
voriti o trgovskih dolgov in od
tega, če je Rusija za sedaj za-
dovoljna sprejeti priznanje
brez običajnih poslaških in
diplomatičnih predpavic.

V noti se opozarja, da tvori
najvažnejši del sedanjega polo-
žaja stališče Rusije napram
poljski prošnji za premirje in
da Rusijo vsi zavezniški narodi
sedaj opozujejo, kaj bo napra-
vila. Sugestira se, da bi bil
september pripraven čas za to-
zadevno konferenco.

V takojšnjim diplomatičnih
krogih vlada mnenje, da name-
ravana konferenca odvisi od
sledenih stvari:

1. Od rezultata, ki ga pri-
nese sklenitev premirja s Polj-
sko.
2. Od tega, če bo Čičerin pri-
pravljen privoliti v vdeležnje
mejnih držav.
3. Od stališča Združenih dr-
žav.
4. Od tega, če bo sovjetska
Rusija pripravljena sprejeti
polovičarsko priznanje, ki ga
ponuja Anglija.

Ko se je Lloyd George vrnil
iz seje v Boulogne, se je izra-
zil, da je bila ista zelo potreb-
na in uspešna. Lloyd George
je zmagal nad Millerandom ter
ga pripravil od tega, da je tudi
Francija začela fraternizirati s
sovjetsko vlado.

Na konferenci ni bil navzoč
italijanski zastopnik, toda Lloyd
George je dejal, da je Italija v
tem oziru edina z Anglijo in da
je popolnoma pripravljena sle-
dit njenim načrtom.

V angleškem zunanjem mini-
strstvu se je danes izjavilo, da
ne bo na nameravano konferen-
co povabljeni Nemčija in da ji
tudi ne bo dovoljen vstop na-
njo, kajti tikala se bo samo
odnošajev med Rusijo in zavez-
niki.

Očividno so državniki precej
vzdržani med počasnim pote-
kom premirja med Rusijo in
Poljsko in v očigled nepresta-
nega napredovanja rdečih ar-
mad.

— Vremenski prerok nazna-
nja, da se prične sedaj toplo
in lepo poletensko vreme. Bo-
mo videli.

Položaj se smatra tako res-
nim, da poslanik Morris za ne-
kaj časa ostane v Washing-
tonu, ter bo imel poseben urad
v državnem departamentu, da slu-
ži kot svetovalec predsedniku
Wilsonu in državnemu tajniku
Colbyju v zadevah, tikajočih se
Japonske.

Ameriška mornarica na Turškem.

Washington, 29. julija. —
Ameriška mornarica v turškem
vodovju bo dobila nadaljno po-
možitev v šestih rušileh, ki
bodo po naročilu mornariškega
departamenta prav kmalu odplu-
li iz Philadelphije, najbrže že v
teku desetih dni.

Teh šest rušilcev bo pomno-
žilo ameriško mornarico v tur-
škem vodovju tako daleč, da bo
imel tam deset rušilcev pod
križarko Chatanooga, ki nosi za-
stavo tega brodogoja.

V mornariškem departamentu
se je tudi naznanilo, da bodo po-
slane še nadaljne ladje, če bo
potreba, da se zabrani vsak na-
pad na ameriške državljane, ki
živijo v Turčiji. Stem bo pro-
tekcija pripravljena za vsaki
čas, ako bi se vzdignilo kako ne-
mirje.

Nocoj se je tudi naznanilo,
da bo križarka St. Louis odplu-
la v turško vodovje. S seboj
bo vzela šest rušilcev. St. Louis
je sedaj v Philadelphiji.

Pariz, 29. julija. — Prereka-
nje med italijansko in grško
vlado bo zakasnilo podpis turš-
ke pogodbe, ker so Grki za-
vzeli preveč ozemlja v Mali Azi-
ji, kjer so premagali turške na-
rodnjake. Italijani pravijo, da
so Grki že zasedli več ozemlja
v Mali Aziji, kot pa se ga jim
dovoljuje v mirovni pogodbi. V
tem se vidi bistveni vzrok, za-
kakaj ni hotela Italija potrditi
začasno pogodbo oziroma se na
Dokaneške otoke, katere je
Italija dala Grčiji v zameno za
koncesije v Mali Aziji.
Grški ministerski predsednik
je prišel danes semkaj, da se
pogovori o nasprotjih med ital-
jansko in grško vlado.

POŠILJANJE SLIK POTOM TELEFONA.

Pariz, 29. junija. — Pariški
list Le Petit Journal je danes
zjutraj priobčil sliko, katere je
bila poslana iz Lyona v Pariz
potom telefona. Ta slika je bi-
la poslana po aparatu Edwarda
Belina, od katerega ste že fran-
coska in italijanska vlada naro-
čile te aparate za uradno opo-
rabo.

Belin je prepričan, da se ne
bo te aparate rabilo samo za po-
šiljanje fotografskih slik, am-
pak tudi za pošiljanje uradnih
podpisov.

Belin tudi pravi:
"Telefonsko fotografiranje
ali bolj znanstveno izraženo: te-
lekoteografija, bo kmalu za-
posljena z vsemi pogoji, ki bo-
do omogočali transakcije ko-
mercijskega in policijskega
službovanja. Slike se bodo po-
šiljale na veliko razdaljo, pri-
čemur bo mogoče izbrisati mar-
sikatero pomoto ali prevaro."

POTRES ODPRL OLJNI VRELEC.

Los Angeles, 29. julija. —
Mestni inženir je naznanil da-
nes, da je zadnji potres, ki je
šel preko mesta Los Angeles od-
prl na mestnem zemljišču dva
oljna vreleca, katere bosta se-
daj mestna last. Ali ni pri-
sel potres srečo mestu?

Maršal Foch pozna Ruse.

Pariz, 29. julija. — Kar na-
vadno se je govorilo, da je mar-
šal Foch nasvetoval poljskemu
maršalu Pilsudskimu, da naj
prične s ponesrečenim napadom
na boljševike.

Toda to ni resnica.

V tednih, ko so se Poljaki
pripravljali za napad z veliko
vrenjivo, katere jim je prinesla
toliko gorja, da so prosili po-
moč v Londonu in Parizu, je
maršal Foch pisal tri pisma Pol-
jakom, v katerih jih je svaril,
da naj ne napadejo boljševičskih
čet, ampak naj vodijo napram
njim le defenzivno bojevanje.
Čeravno so bila ta pisma spre-
jeta, se ni na nobenega odgovo-
rilo iz Varšave.

Ko pa so Poljaki dobili prvi-
krat po svojih bučah pri Kije-
vu, je maršal Foch pisal v Var-
šavo ponovno. V tem pismu pa
je rekel med drugimi vrstami
tudi to: Napoleon je izgubil
vojno vračajoč se iz Moskve,
in bo Piljudski izgubil vojno, ko
bo nameraval še le iti v Mos-
kvo.

To je vredno pripoznanje od
maršala Focha, kaj on misli in
sodi o boljševičski armadi. Dru-
gače bi on ne rekel tako.

KIP LINCOLNA — DAR AMERIKE ANGLIJI.

London, 28. julija. — Nek-
danji ameriški državni tajnik
Elihu Root je danes formalno
izročil Lincolnov kip, katerega
je naredil kipar St. Gaudens, in
spomenik se je nato na Can-
ning trgu odkrilo. Ministerski
predsednik Lloyd George je
ob tej priliki držal vzprejemni
govor.

Izročitev Lincolnovega kipa
je bila vzpizorjena ob navzoč-
nosti številne odlične avdijske
v centralni dvorani Westwin-
sterske opatijske, pod predsedni-
štvom nekdanjega angleškega
poslanika v Združenih državah,
viscounta Bryce-a.

Mr. Root je v obsežnih deta-
lih popisal Lincolnov življenjski
boj in njegove ideale, ter je de-
jal, da so jih Angleži razumeli
že takrat, ko je nastopil z nji-
mi pred svetovno javnost.

Da vtisne navzočim človeško
stran Lincolna, je Mr. Root
prečital splošno znane odstavke
Lincolnovega drugega inavgu-
rationskega nagovora in njego-
vo slavno pismo na Mrs. Bix-
bey iz Bostona, ko je zvedel,
da je izgubila pet sinov v vojni
med severom in jugom.

V odgovoru je Mr. Lloyd
George dejal, da v imenu ljud-
stva angleške države s hvaleč-
nostjo sprejema kip tega veli-
kega moža ter je nato govoril,
s kako ljubeznijo in ponosom se
govori o Lincolnu tudi v Angli-
ji. Po izmenjavi govorov v
Westminsterski dvorani je šel
pohod, kateremu je načeljal
oddelek ameriških veteranov iz
civilne vojne, na Canning trg,
kjer je spomenik odkril ob
častni straži 200 ameriških
Boy Scoutov knez Connaught.

— Tudi Sandvič so se po-
dražili v Clevelandu. Po goto-
vih restauracijah računajo se-
daj že po 15c za en sandvič, v
katerega je založeno jajce.

Belgijski vojaki v izgredih.

Bruselj, 29. julija. — Na ti-
soče belgijskih vojakov se je
zbralo danes pred poslansko
zbornico, da demonstrira na-
pram nezadovoljstvu vladne od-
ločbe, po kateri bi prejšnji voja-
ki dobili malo odškodnino, ker
so se bojevali v vojni.

Četa vojakov je prodrla poli-
cijski kordon ter se navallila v
poslansko zbornico, in bi po-
slušala apeliranje od strani
mestnega župana. Končno se
je le doseglo, da so se razšli
mirno.

Da so prišli vojaki v poslans-
ko zbornico, so razbili okna in
vrata, reditelje pa pahnil na
stran. Po dvorani so korakali,
noseč svoje zastave. Poslanci
pa so mirno sedeli v svojih se-
dežih, presenečeni, da se vojaki
upajo priti med nje, na da bi bi-
li povabljeni. (Takole se godi
danes na svetu.)

FRANCOSKA DEKLETA BI SE RADE MOŽILE.

Pariz, 29. julija. — Dobro-
znanj pariški zdravnik, Paul
Carnot, je ustanovil mednarod-
ni biro, katerega naloga bo pre-
skrbeti fante ali može franco-
skim dekletom, katerih je sedaj
čez dva milijona, ki bi se rade
poročile.

On verjame, da bi se lahko
veliko ameriških fantov poro-
čilo s temi dekleti, posebno oni
vojaki, ki so bili že v Franciji.
On izvaja to trditve iz tega:
Zadnje čase je dobil mnogo pi-
sem iz Californije, Canade in
Argentinije, v katerih se po-
vprašuje po francoskih dekle-
tih, ki bi se rade možile. Toda
te punce bi ne zapustile Fran-
cijo, ampak bi se fantje priže-
nili na Francosko, da otroci o-
stanejo doma na Francoskem.
Doktor piše: Vse občuduje
Francijo, zakaj bi se ne zani-
malo zato, da se pridobi privla-
čnost, vsled katere bi se priselili
može na Francosko.

Omenil pa ni, da je Francija
še dežela, kjer teče sladko vin-
ce, in kjer ni mokre "suše".

On je bil tudi že v Ameriki,
in pravi, da ga skušnje nape-
ljuje k temu, da bi priporočil
naselitev ameriških fantov v
Francijo. Priporoča osnovani
urad, na katerem se dobijo vse
informacije glede žene in dela.

SVETOVNO SODIŠČE ZA NARODE.

Boston, 29. julija. — Danes
so bili podani detajli glede na
novo zasnovanega svetovnega
sodišča, ki bo prinesel funda-
ment svetovnemu miru. To so-
dišče je bilo sestavljeno od ko-
misije juristov, pri kateri je bil
navzoč tudi Elihu Root. Ta ko-
misija se je sešla v Hague po
nasvetu lige narodov. To sodi-
šče bo stalno v Hague ter bo
pripravljeno določiti vse pritož-
be, ki bodo čisto postavnega
znajaja, izhajajoči med različ-
ni narodi.

— Otvoritev mestnega kopa-
lišča v slovenski naselbini bo 1.
oktobra, kakor daznanja direk-
tor clevelandskih parkov. To
novo poslopje stoji na St. Clair
cesti med 62. in 63. cesto ter
bo stalo \$275.000.

"Enakopravnost"

IZHAJA VSAK DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV
ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Owned and Published by
THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
Business Place of the Corporation. 6418 ST. CLAIR AVE.

SUBSCRIPTION RATES:
By Carrier 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
Cleveland, Collingwood, Newburgh by mail. 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50
3 mo. \$2.00.

United States 1 year \$4.50, 6 mo. \$2.75, 3 mo. \$2.00
Europe and Canada 1 year \$7.00, 6 mo. \$4.00
POSAMEZNA ŠTEVILKA 3c SINGLE COPY 3c

Lastuje in izdaja ga
Ameriško-Jugoslavanska Tiskovna Družba.
6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.

Za vsebino oglasov ni odgovorno ne uredništvo, ne upravnništvo.
CLEVELAND, O., PETEK, (FRIDAY) JULY 30th, 1920.

104

AMERIŠKI IMPERIJALIZEM.

Kdo nima v sebi nagona, ki ga žene k samostojnosti in maščevanju nad svojim bližnjim? Filozofi in znanstveniki pravijo, da človek preje ni imel v sebi nagona do kompeticije, dokler ni spoznal in se jasno zavedal, da je njegov bližnji človek storil nekaj popolnejšega in uporabljivejšega. Ta nagon se je tako zalezal v kritek tekmovalne dobe, v kateri je živel človek kot divjak, da mu ga tudi vere, zakoni in postave niso mogle izbrisati in iztrgati iz krvi. Prišli so učitelji morale, pa so rekli: Ljudje božji, vi ste na napačnem potu.

Takrat pa ste zapisali v besednjak dve novi besedi: Demokracija in avtokracija, katere brat je samosilni imperijalizem.

Ali imamo sploh kaj imperijalizma v Ameriki?

Nespametno je trditi, da je Amerika prosta vsakega zarodka, ki ne diši po imperijalizmu. Saj lahko stopite v mesto na Public Square in tam pogledate ljudi, ki gredo svojo pot, z izrazom na obrazu, kakor da ga imajo oni sami — ne obraza — ampak — imperijalizem. Saj mislijo ti ljudje, da je njih hrbtenica močnejša od drugih, katere nosijo tudi "drugi" ljudje.

Sicer pa tudi ni imel Amerikanec nobene zapreke, da bi postal nekaj podobnega. Kdor nosi sit trebuh, je len, premišljuje, kako bi bil še bolj len; a najbolj leni ljudje so ponavadi zelo veliki imperijalisti. Anglosaška kri je v Amerikancih, so veliki gentlemani, včasih tudi tako veliki, da znajo vse tako olepšati, da premišljen človek niti ne ve, ali je ta gentleman ponevedoma vzel, ali je z zlobo ukradel.

Kar so videli pri drugih, to so sprejemali od njih, če je bilo mogoče; zelo radi pa so vzeli imperijalizem, ki je prešel iz posameznikov na vso državo, kajti samoobsebi je razumljivo, da državljani tvorijo vsako državo. Prosperitetna Amerika pa je obogatela, imela je denarja, povzdignila se je, največje zlo pa je bilo, da je bil ta denar v rokah posameznikov.

Tukaj pa je rastel imperijalizem z vso svojo močjo ter vplival na vladne kroge, ki so delali postave. Stegnil je ta imperijalizem svoje kremplje po plenu in držal.

Filipinci prosijo neodvisnosti, na Hawaji in drugod, toda kdo jih sliši. Kapitalizem je zaslužil skorjo vse.

Kdo še ve danes o tem, kar imamo mi v Pacifičnem

ali Atlantskem morju. Vse se pozabi. Kdo še ve, kje ležijo trije otoki — Haiti in San Domingo, in če kdo ve, čigavi so, in če jih misli Amerika še obdržati. Toda vseeno se še spominjamo, da je ameriška mornarica prevzela te otoke še 1917. Sedaj pa je Haiti pod vojaško vlado, kjer se po poročilih iz tamkajšnjih krajev ne more govoriti o zadovoljnosti vlade, o samoodločevanju, konstitualni vladi in o demokraciji, kajti vse te besede se sušijo na kokonosovih drevesih.

Kadar preidejo leta, ko se odpre pogled na tisto temo, v kateri živimo danes, pa se bo videlo tiste moke, ki so vlekli vrvice ameriškega imperijalizma, in da so bili to različni ameriški bankirji, ki držijo bonde in zahtevajo dividende.

Resnica pa je velika ta, da pri vsaki svetovni tragediji žvenkeče in cinklja rmeno zlato, od katerega kaplja pretečena delavčeva kri.

RADIKALIZEM MED DIJAKI.

In prešli so na šole, kjer se vzgaja ameriško mladino. Neko poročilo iz Chicage pravi, da je Amerika poslala v svet v zadnjem šolskem letu čez 400.000 "rdečkarjev". No, mi bi jim rekli: boljšeвики, ker hočejo več in več, to se pravi: Hočejo več duševne hrane, kot pa jim jo morejo dati danes profesorji po ameriških akademijah, kolegijih in univerzah, katere so takorekoč verske institucije. Taki "boljšeвики" so oni, pa nič drugačni.

Nekje v Ameriki živi presbiterijanski duhovnik, ki je velik prijatelj tujemcev. Ta je nekoč v pogovoru z dijakom rekel tudi to: "Pravijo nam, da naj mlado Boga in ga prosimo pomoči. Predsednik naše šole se vozi v dragem avtomobilu, jaz pa hodim v raztrganih čevljih in zakrpanih hlačah. Poglejte me! — Jeli še kaj čudnega, če postane profesor človek, ki zahteva boljše plačo in boljše pogoje. In čudno pri tem je le to, da si takoj boljše, tujecemec in nevemsekaj."

In zakaj postajajo dijaki na ameriških šolah tako radikalni? Gotovo morajo imeti vzroke, kajti brez njih bi ne bili to, kar so. V malem pomislu menda ne bomo naredili neumnega obraza, če slišimo kaj podobnega. Dijak, ki se uči, čita, razpravlja in zasle tuje zgodovino, matematiko, algebro, biologijo, evolucijo zemeljskih zakonov in revolucijo naših pradedov, ljudje božji, kaj naj bo on drugega, kakor naprednjak, katerega duh sili v ospredje, ne pa v temo srednjeveških inkvizicij.

Niti sveto pismo mu ne škoduje, če ga prav razume. Pobere naj njegovo resnico, in končno se bo zdrznil in rekel, kot je dejal pred kratkim neki graduant ameriškega kolegija, ko je dejal: "Tudi Kristus je bil boljševik, kajti drugače bi ga ne bili križali."

Tisoči in tisoči so prišli še v tem letu iz Wall Streeta, da se zatire "boljševizem", toda pravtam, kjer se ga je zatiralo, vstajala je naprednost med dijaki in profesorji, ki so spoznali današnji sistem in ki gredo proti luči in napredku. Niso ti ljudje razbojniki, ubijalci in tatovi, to so ljudje, ki so ločili dobro od slabega, in so videli, da se jim godi hudo, njim in delavcem. V njih je upanje, kajti prišel je čas, da dobi vsak svoje, po meri in zaslužnju.

svet, kelih ne gre nikoli mimo tebe, kelih poln pelina...."

Rejeni korar je naenkrat prekinil svoje besedovanje in obrnil se do svojega sosedu, je dejal: "Primakni, primakni skledo — malo porančka in malo solatce bom še spravil pod streho."

Škof je med tem že pozabil na Tomaža, zakaj vzdignil se je bil mračnoselski župan, prijel za čašo in začel:

"Gladivji first ino škof! Ino prijel je...mja....taisti veseli dan. Ino naša srca so vesela ino vsa fara. Ino davki so veseli ino letina je vesela; ampak prišel je...mja taisti veseli dan...."

"Le pustite, oče župan, le pustite," so dejali škof. "Po obedu ni zdravo, če človek možgane preveč napenja. Tu imate cigaro, prav dobra je, da prav dobra...."

"Oh, zahvalim lepo," je ves ginjen vzdihnil župan in vzešči smotko, je storil slovesno prisego: "Dokler bom živ, bom to cigaro kadil."

Ravno takrat je na spodnjem koncu mize nastal velik hrup. Fajmošter Jaka, ki je bil že popolnoma pijan, je držal purmanovo bedro v eni roki, z drugo pa je tolkel po mizi, da so zveneli kozarci.

"Boj liberalcem, boj na smrt," je kričal fajmošter Jaka. "Naj vedo, da smo pripravljeni za sveto vero Kristusovo trpeti najhujše preganjanje in vsako trpljenje. Naj nas božji sovražniki trpinčijo, naj nas s tanjem bicažo in s škorpijoni kronajo; naj nas žive vlečejo na grmado, mi bomo vse z veseljem prenašali in vrisakaje pojdemo v smrt."

"Res je," so začeli kričati zbrani duhovniki. "Ni je grozovitosti, da bi je ne prenesli za sv. vero."

"Tako je," je kričal fajmošter Jaka. "Živio, na zdar, eljen." In zamahnil je z roko, v kateri je držal purmanovo bedro, in udaril po mizi, da je vse zazvenelo in da se je prevrnila velika steklenica, polna zlahtne vinske kapljice, da je bila vsa miza mokra in premočeni sarkelji in flanceti.

NOV POŽAR.

Na jugu Balkana, pri sosedih Jugoslavije, je izbruhnil požar. Grške čete so začele boj s turškimi kontingenti v Trakiji in z armado Kemal paše v Mali Aziji. Če je ta akcija istega izviru kot poljska proti Rusiji, se ne da še reči. Verjetno je pač precej, da ima tudi tu Francija in nič manj Lloyd George svoje prste vmes. Ministrski predsednik Venizelos je pa menda tudi sam rad vrgel grško armado na meje, kajti agitacija proti njemu in propaganda za odstavljenega kralja Konstantina se je v državi že tako razmahnila, da je Venizelosa vlada v najtežavnejšem položaju in od dne do dne v večji meri izgublja svojo avtoriteto. Venizelos je smatral, da je najbolje, če se prespevačemu kotlu odpre ventil in obrne pozornost mase drugam — zato so bili razviti grški bojni praporji proti polmeseču.

Kako se bo ples končal, ni mogoče prorokovati. Prva grška poročila govore o uspehih proti otomanskim četam, Francoski vojaški strokovnjaki so precej v skrbeh. Znani polkovnik Pris se izraža kot Pitija z besedami: v kratkem se bo videlo, ali je udaril Venizelos prizgod ali pa... prepozno. Pris pravi, da naj bi se Grški poslalo dovolj letal, kajti ta vojna se bo končala s aeroplani, ki bodo edini mogli odkrivati sovražnikov epocije v gorah in jih bombardirati. Druga visoka gospoda med antanto pa že govori o Jugoslaviji, ki naj bi nastopila proti Turčiji in na pomoč Grški. Da je Srbija krvavo čutila grško nevarnost, ko je bilo treba na pot čez albanske gore, da zavezniška antanta trga Jugoslavijo, tega se ti gospodje seveda ne spomnijo. Za nje smo mi le Kolonijalci, ki naj pripomoremo do veljave pariških in sanremskih diktatov.

V take pustolovščine se mi ne bomo spuščali. Konflikt med antanto in mohamedanskim svetom ni igrača; ta boj pomeni veljavo in polom mirne konference, za katero se nam ni treba baš preveč navduševati.

Italija je propadla v Albaniji, kamor je Giolitti z vso naglico poslal barona Aliottija, da se pogaja (!) z albansko vlado. Ancona je mogoče kamen mejnikov v italijanski zgodovini. V italijanskem parlamentu govore poslanci (četudi šele samo socialisti) v svojih interpela-

cijah o gospodu Viktorju Emanuelu in zahtevajo, da se vrne narodu posest, ki si jo je vsi nezakonito pridobil. Francosko časopisje s strahom napoveduje, da se bodo vzdignile z orožjem tudi njihove kolonije. Iz Londona poročajo, da se bo v Delhih proglasila 1. avgusta splošna stavka za celo Indijo, če se mirovna pogodba ne spremeni. In Jugoslavija naj nastopi v obrambo Pariza? Mi bomo pač počakali druge prilicnosti.

"Jugoslavija"

Mark Twainova žaloigra.

Ne dolgo časa tega se je na tisoče Amerikancev trudilo z deli Jean Christophe v upanju, da bodo končno razumeli oni skrivnostni proces, v katerem se osredotočijo moči naravnega genija, da je rojen velik umetnik. Za Amerikance je bilo to raziskovanje zelo razumljivo. Če premislimo, da je naraven genij razdeljen med narodi nepristransko, potem se lahko vprašamo, zakaj niso Amerikanci producirali genije prve vrste? Na amerikanskem Rollandu je bilo ležeče, da nam je dal našega, čeprav negativnega Jeana Christophe, da nam je pokazal, pod kakimi pogoji se naraven genij razvije in razprši. To je bistveno storil Van Wyck Brooks v svoji knjigi "Trda preizkušnja Marka Twaina" (Založila E. F. Dutton & Co.), čeprav ni popolnoma gotovo, da je on skušil dokazati ravno to. Toda pregledno logične sile, ki pripeljejo pisatelja, ki je globoko zainteresiran v umetniškem vprašanju v Ameriki, da to poskusi. Mark Twain je bil nedvomno talentiran. Skozi vsa njegova dela je viden dokaz titanske moči, in osebna tradicija razkriva osebnost, večjo kot je razvidna iz njegovih del. Mark Twain vsekakor ni dosegel umetniške zrelosti. Komaj najdemo en sam eksemplar njegove delavnosti, v katerem bi se ne bi bilo vrnilo nekaj nizkega in smešnega. Ni li potem popolnoma dovzetna teorija, da je polnost iznajdbe in fini čut, ki ga najdemo v njegovih delih, resnični Mark Twain, medtem ko so mu bile urojene neumnosti in smešnosti v naravi, ki ga je obdajala. Če bi bilo možno dokazati, da je to res, potem bi mi imeli vsaj deloma razloženo dejstvo, zakaj se noben ameri-

ški artist ne povzdigne do višin: mi jih zaslužimo, ker jih uporabljamo v svoje lastne, ničvredne namene.

Ce so naši umetniki sužnji, morajo biti sami tisti, ki to prvi opazijo; ni li tudi božanstveni Clemens ječal pod ravno tistimi okovi? Van Wyck Brooks pravi, da Mark Twain se ni samo trudil in upiral usodi, ki mu je zaničala njegovo rojstveno pravico do čistega stvarjenja in ki mu je dala vlogo humorista — bolj pravilno norčavega človeka — ampak v njegovih duši je gorela iskra jeze in nevolje do zadnjega in se je maščevala na vse zadnje v tem, da je vili v Mark Twainovo misel tisti pesimizem, ki zanika vrednost vsakemu daru, ki ga ima človek, razven smrti. Ta pesimizem je Van Wyck Brooks ukič, da dokaže, zakaj se Mark Twain ni obnesel. Bila je bolezen duše, mogočna duševna sila. V Mark Twainu je morala biti zatrta, zajezena, da se mu je vili v dušo in mu jo je zastrujala. Kaj je bila ta sila? V čem je obstajala?

"Dejstvo, da so talenti, katere krije smrt, je staro kot Milton in jaz pravim, da je bil Mark Twainov talent ravno tako pokrit. Njegova trpkost je bila le posledica ponesrečenega življenja, ki ustvarja, zadržane osebnosti in razvoja, ki je zanj razdril vse, kar je zanj predstavljalo življenje. Umetniški duh je obdal, kot genij, ki so ga izpušili iz steklenice, njegovo dušo z meglo, ki jo ni mogel nič več pregnati iz sebe."

Ideja kot taka je predrzna. Lahko se razume, kako naravne želje in misli, ki so globoko vkoreninjene v človeškem življenju in katerih se ne more izbrisati, dokler človek živi, postanejo temne in tužne, če se jih zatre in ker se žive napreduje, potem razdroi osebo in individualizem. Toda kaj je umetniški duh? Ali je nekaj, kar psihologi lahko obdelavajo s rokami ali kaj je? Kar se tega tiče, ne moremo izreči nobene sodbe. Morda služi "zatrti poželjenje" samo za predpodo, katere pomaga kritiki urediti dejstva v določenem redu. Tak načrt se da opravičiti. Van Wyck Brooks podaja boljše dokaz, kot bi ga bil mogel podati kaka način, reči mo, če bi bil samo zbral obilno dokaze, da je bil Mark Twain skozi celo življenje pod pritiskom vesti, da je zapravljval časa, delal premalo in pogostoma škodo svojih lastnih načel.

(Dalje jutri.)

Skušnjave Tomaža Krmežljavčka.

Takrat ga je doletela velika čast, da sega škof milostno pogledali in odlikovali z odgovorom.

"Kako ti je pa ime?" so vprašali škof.

"Tomaž Krmežljavček," je plaho odgovoril fantič.

"No, le priden bodi in boga se boj," so rekli škof. "Kaj boš pa postal?"

Nagel pogled je vrgel Tomaž po mizi in potem pogumno rekel:

"Duhovnik bom — to me najbolj veseli." V tistem hipu je bilo Tomažu že žal, da je to izrekel, kajti zavedal se je, da je škofa nalagal in zavedal se je, da je storil s tem velik greh. Tomažek je sicer že večkrat premišljeval, kak poldic si naj izbere in je hotel že povrsti postati vojskovodja in finančar, tihotapec in orožnik, sodnik in mesar ali gostilničar, kralj pri Indijancih in morsk razbojnik, samo do duhovskega stanu ni imel do tega dne nobenega nagnenja. Toda pojedina v farovžu, ki mu je prvič v življenju pokazala, koliko dobrega je na svetu, je nanj napravila vtisk, da ni mogel premagati skušnjav svoje izredne snedenosti in je škofa nalagal. Kesal se je in rad bi bil preklical, a ni več prišel do besede.

"Oh, fant, premišli dobro, kaj govoriš," je namreč zavzdihnil rejeni korar, ki je sedel poleg škofa. "Duhovski stan je najtežji stan na svetu. Samo trpljenje in same bridkosti so dodeljene duhovskemu stanu, veselja pa le malo. Težak, oh, težak je duhovski poklic! Vsemu se moraš odpovedati, kar nudi

Tomaž je pri tem razburljivem prizoru reteriral do vrat in tamkaj spoštljivo čakal daljnih ukazov. In vroče misli so mu begale po glavi.

Nezgoda, ki jo je v svoji vinski ognjevitosti povzročil sicer jako nedolžni fajmošter Jaka, je na zbrano družbo jako pomirljivo vplivala, spravila jo je namreč do spoznanja, da že dovolj dolgo sedi za mizo in da si je privoščila že preveč dobrega. Škof je dal mežnarju znamenje in mežnar je začel pospravljati mizo in Tomaž je odnašal skleda in krožnike.

Gospodje so pobožno sklenili roke in goreče molili in vmes se jim je pehalo.

V.

Neža Krmežljavka, ki je bila hudo melanholična, odkar je župnik Matevž Štebalar zapustil Mračno selo, je po dolgem hiranju obolela. Ker ni poklicala zdravnika, marveč babico Uršo, je mali Tomaž potom logičnega sklepanja prišel do spoznanja, da se pomnoži rod Krmežljavčkov za novega člana. To spoznanje ga pa nikakor ni razveselilo, zakaj sodil je, da zna njegovo itak ne preveč prijetno stališče v rodbini postati toliko slabše, kolikor več bo jedcev pri hiši. V svoji brezobraznosti je izrekel celo nečloveško želja, naj mati Neža namesto otroka raje dobi konja ali osla. Sicer je Boltežar Krmežljavček na to nesramno opazko odgovoril z nogo tako krepko, da je Tomaž postal avijatik in zletel nekaj metrov daleč po zraku, vendar je moral Boltežar na tihem priznati, da ima Tomaž vsaj v duševnem oziru nekaj od njega, dasi ima nos in ušesa od dveh fajmoštrov.

Babica Urša je bila v svoji stroki tako izvedena in izkušena, da je uživala obeno zaupanje, a ko je obolelo Nežo natančno preiskala in zaslišala, je vendar jako resno zmajala z glavo. Izjavila je, da je bolezen Neže Krmežljavčke tako resnega in zanjo tajinstvenega značaja, da zdravljenja ne vzame na svojo vest ter je zahtevala konzilij.

Boltežar Krmežljavček je vsled tega poklical Nežo mračnoselskega frizerja Miška, ki je znal izbrati no zobe dreti in konjederko Macahelo, na kar se je začel konzilij. Ker je pa bila diagnza teh treh zdravnikov bistvena različna, je vsak kuriral Nežo Krmežljavčko na svoj poseben način. Konjederka Macahela je Neži prilepila na podplate velike obliže, Urša ji je pripravila kamlični čaj z laškimi oljem, frizer Miško pa je iz posušenih poljev, kislega želja, rožmarina in smodnika na blagoslovljeni vodi skuhal življenjski eiskir. Ko je Neža Krmežljavka zavžila to medicino, je zastokala in umrla. Mrliški ogleda je konstatiral vodenico.

Pri svitu v naglici vžgane blagoslovljene sveče sta Boltežar in Tomaž opravila običajne molitve in jokala, kakor in kolikor se spodobijo za krščanskega človeka, potem pa poiskala vsak tisti ključ, ki ga je najbolj zanimal. Boltežar je vzel mrtvi Neži izpod vglavja ključ do velike šrinje, v kateri je Neža Krmežljavka hranila svoje bogastvo. Tomaž pa je izmaknil ključ do kamre. Med tem, ko so mežnar in različne ženske devali Nežo Krmežljavko na mrtvaški oder, je Tomaž v kamri s tečno klobaso tolažil svojo žalost, Boltežar pa je pobral in skrinje cel kul pisem, knjižic in tudi precej veliko škaflijo, napolneno s drobižem ter vse to odnesel v občinski zapornik, kjer je skoro vso noč posvetil študiranju svojega plena.

Gotovega denarja pač ni bilo posebno mnogo, toliko bolj pa so veselile Boltežarja hranilnične knjižice. Našel jih je troje in vsaka se je glasila na tisoč godinarjev.

"Tri tisoč goldinarjev — pasja dlaka, to je lepo premoženje," je govoril Boltežar sam pri sebi in si takoj vprašal:

"Kako je neki rajnka moja Neža prišla do tega denarja? Župnik Štebalar ji je daroval knjižico za tisoč goldinarjev. Ta knjižica je Tomaževa, naj gre od očeta na sina. Se danes jo nesem notariju.

Najhitreje in najstalneje.

pošiljanje denarja v staro domovino je potom čeka (draft). TUKAJ JE KAR JE POTREBNO:

Mi vam pošljemo ček. To ček pošljete vi naslovljencu in kadar on ček prejme, gre z njim na dotično banko, kjer dvigne denar. Mi izdajamo čeka na vse večje banke v Jugoslaviji. — Pošiljamo denar tudi potom pošte in brzojavno. — Naša cena je vedno najnižja.

Pošiljamo denar na bančne uloge na vse hranilnice v Jugoslaviji in vam dobimo vložilne knjižnice v najkrajšem času.

Prodajamo parobrodne listke vseh parobrodskih družb. Našim potnikom preskrbimo vsa potna izkazila brezplačno. Dobimo vam vašo družino iz starega kraja v Ameriko. Izpolnjujemo vse javne notarske posle kot so: pogodbe, in razvrstne druge postavne listine. PRIDITE OSEBNO ALI PIŠITE ZA POJASNILA.

NEMETH STATE BANK

John Nemeth pres.

Glavnica i rezerva preko \$2.000.000.00.

v bančnem poslopiju 1597 Second Ave.
10 E. 22nd St. NEW YORK CITY

LAHKO SI IZBERETE

LEPO HIŠO PO CENI V EUCLID.

REHAR

ima pet hiš naprodaj na lahka odplačila.

Pokličite na telefon 721 R. Euclid, O.

Cela zaloga čevljev po tovarniških cenah!

Poslužite se te čudovite prilike in obujte celo vašo družino — zadovoljno se bo smehljala vaša denarnica in strah visokih cen bo izginil. — — — — —

V zbirki so najnovejši kroji za moške, ženske, fante, dekleta in otroke. Resnična usnja — črna bela in rujava.

TOVARNIŠKE CENE! TOVARNIŠKE CENE!

Vsak petek dajemo dvojne znamke ali "ŠTEMSE".

JOHN DEBELJAK,

580 E. 152ND ST.

Telefon — Wood 132 R. — Bell: Eddy 6728

ZADRUŽNA TRGOVINA.

SLOVENSKA DELAVSKA ZADRUŽNA ZVEZA

je delavsko podjetje, kjer dobite mnogo življenjskih potrebčin ceneje nego drugje.

Naša želja je, da postanete tudi vi član tega podjetja in obenem tudi odjemalec.

Le na ta način si mora delavstvo pomagati, ako si osvobodi trgovino in se v delovanje iste zainteresira.

Pridite in si nakupite vsega potrebnega v naši trgovini. Vedno sveža zaloga razne mesenine. Domače suho meso. S. D. Z.

TEL. O. S. PRINCETON 2993 R.
THE SLOVENIAN NATIONAL HOME CO. CLEVELAND, O.

GLAVNICA \$150.000.00.

Predsednik FRANK SOMERAK, 5800 Prosser Ave. — Podpredsednik: FRANK ZORIC, 6217 St. Clair Ave.; Tajnik: ERAZEM GORSHE, 6409 St. Clair Ave. Blagajnik: FRANK BUTALA, 6410 St. Clair Ave. — NADZORNI ODBOR: Frank Budič, John Centa, Josie Mayers, Jacob Luzzar. — FINANČNI IN GOSPODARSKI ODBOR: — John Marr, Jernej Znidarski, John Znidarski, Josie Terbizan. — STAVBENI ODBOR: Matt. Sathović, Andrej Bogatai, Edward Branisil.

URADNE URE TAJNIKA SO: vsaki torek, sredo in petek, od 7. do 8.30 zvečer in ob sobotah od 2. do 3. ure popoldne. — Vse delovne prispevke prejema pomožni tajnik in knjigovodja br. LUDVIK MEDVEDSEK ob zgoraj navedenih uradnih urah v S. N. Domu, soba št. 6.

BEDAK MARTIN.

Spisar Ksaver Meško.

(Dalje)

Nekoliko na stran je potisnil obleko, ki je bila založena v skrinji na vrhu. Pod obleko so ležali nedeljski škornji. Tudi te je porinil v stran. Pa je segel v balo debelega domačega platna, za delavne robače namenjenega, in je izvel staro nogavico, v nekako voglato klopko zvito.

Odvil je klopko in izsul srebrnike na mizo. Polagoma jih je štel, polagal drugega na drugega. Bil jih je lep kupček.

"Vsi so, mati."

"Dobro si jih hranil, Martin, nek, moj sin."

"Kakor ste zapovedali, mati."

Drugo jutro se je odpravil Martin ob rani zori v mesto. Sel je na davkarijo in plačal zastli davek čevljarjev in za pol leta naprej.

Potem je kupil mesa in pšenice. Ko se je vrnil popoldne v domačo vas, je nesel oboje naravnost k čevljarjem.

V mestu ga ni bilo nikogar sram, a zdaj ga je bilo. Da bi sedel med siromaki, kakor do brotnik, da bi gledal, kako jedo, lačni in izstradani, njegovo meso, da bi poslušal njihovo zahvalo, ne, tega ga je bilo resnično sram. Zato je izročil culico šestletnemu Vančku, ki se je z manjšo sestrico baš igral zunaj na cesti. In mu nročil: "Nesi mami, naj skuha jo ateku in vam. Bog vam blagoslovi!" Glejte, takšnele budalo je bil Martin!

Umril je v vasi mizar. Naglo in nepričakovano je padel v grob, kakor če poseka kmet najlepši hrast. Pač bobni nevoljno in uporno po mogočnem deblu ob bolečih udarcih sekire, pač šumi grozeče v-vejevju, pač strisa velikan ogromne razkave in žuljave roke do zadnjega prsta in prstiča, kakor bi hotel s tem pokazati, svojo moč in kakor bi grozil: "Ne padem kar tako!" Naposled pa vendarle pade.

Huda vročica, zahrbtna pljučnica, se je spustil z mizarjem v odločen, srdit boj: Kdo bo močnejši? Prav po nepotrebnem je privabil mizar nevarno sovražnico, ko je pijan obležal zvečer na hladni trati in je ležal tam malone vso noč. Zakaj v tem je bil mizar, sicer velikan in močan kakor Golijat, ubog slabotnej; pri krčmi ni prišel mimo, vsakokrat je zavlil v njo. Njegova poguba je bila ta slabost. Zakaj v tisti noči, ob tistem njegovem počitku pod milim nebom je prišla mimo blede bolezen, pa ga je videla in se je vrgla v močno telo, da si uteši vsaj malo nikoli siti svoj glad. Več dni mu je ležala na prsih, mu grabila z ostrimi zobmi po vročih, kipečih pljučih, da so hropele kakor star meh, ki ga goni in trpinči kovač v silni jezi.

"Kako ti je, Tome?" je povpraševala žena, blede, vsa solzna, vsa preplašena.

"Bolje."

"Kako ti je, Tome?" je povprašal sosed Miha, lončar, vinski brat mizarjev iz zdravil dni. V naglici je prihitel k bolniku, ko je videl iti ženo prijateljstvo po mleko k strini; sicer ni rad prihajal: ni mogel pogledati mizarjevi v oči, ker ji je moža šestokrat zvalil v krčmo.

"Slabo, umrl bom."

"Ne bodi smešen, Tome. To te kmalu mine, pa ga bodeva še dala."

A bolnik se je bridko nasmehnil in ni rekel ničesar.

Prišel je drug sosed, prevleden, resen mož.

"Ko je, Tome?"

"Hudo. Duši me."

"Po zdravniku bo treba poslati. Ali naj pustimo človeka umreti kakor psa za plotom?" se je znesel obiskovalec nad ženo mizarjevo.

"A kje naj vzamem, da plačam?" je tarnala sirota. Otroci, velika kopa, so jo lovili za krilo in so tudi jokali, ko so videli in slišali, da ih mati. Vendar je poslala.

Zdravnik je prišel.

"Pa niste mogli poslati kak dan prej!"

Nevoljno je zmajeval z glavno, gledal grdo, govoril malo in osorno.

"Takšen hrust! Pa mora v grob zaradi same zanikarnosti," se je srdil na ženo, ki mu je sledila iz izbe, in na sosedo, ki so stali na cesti pred kočo.

Pa so vsi molčali.

"Ali je rad pil?"

"Rad."

"Tem slabše."

In mizar je res umrl, šele šestintrideset let star.

A kaj je zapustil? Ženo in kopo otrok, za delo še malo sposobnih, nesposobnih. In lepo vsoto dolgov.

Zdaj je bilo gorje v hiši. Od vseh strani so se oglašali terjanci. Trgovci, ki je pri njih kupoval, pri enih potrebščine za družino, pri drugih potrebščine za obrt, so zahtevali svoje. Krčmarji svoje. Mnogi so bili pri mizarju naročili kako delo, ta omaro, drugi mizo in stole, tretji kako polico. Ta, oni je že plačal, dal vsaj aro. Pa je zdaj rekel: "Ali dobim naročeno v tem in tem času, ali denar nazaj!"

Tako je bilo, zdaj res hudo gorje v hiši. Terjatve od vseh strani, a prodati ni bilo ničesar. Mizar je bil v tujem, gostač. Le eno kozo so imeli, ki je dajala otrokom vsaj za silo mleka. V tej bridki stiski je vdova še to prodala. Upala je: "Mleko že dobim pri sosedah." Dobila je res prvi dan, drugi dan, teden dni. Nato pa so se sosedje druga za drugo izgovarjale; ena: "Krave skoraj kar nič ne molzejo, ne morem"; druga: — "Vsak dan imamo težake, ne

morem"; tretja: "Vsega porabim za deco; saj vidiš, da jih imam tudi polno hišo; res ne morem." Zakaj sosede nisoogle pozabiti in odpustiti, niti čez grob ne: "Kadar smo mi težko delali, je mizar posedal v krčmi, pil in kvartal. Če bi delal in se gnal kakor mi, bi ženi in otrokom lahko zapustil premoženje."

Tako se je zdaj kaznoval greh možev in očetov na ženi in na otrokih.

Kaj pa je storil v tej žalosti in bedi Martin, bedak? Odvezal je v hlevu edino svojo kozo in jo je gnal k vdovi. In je rekel:

"Jerica, toliko otročičev imaš v hiši; otrokom pa se prileže najbolj mleko. Glej, pa sem ti prignal kozo. V rejo? Ne samo v rejo, kar za svojo jo imej! Glej, jaz je res skoraj ne rabim, ker sem mnogo z doma, na delu pri ljudeh. Se sitno mi je, če moram letati domu, da jo nakrmim in napojim. In ker imam še dovolj klaje, ti jo pripeljem na samokolnicah, da ti ne bo treba skrbeti in je prositi pri ljudeh okoli... Nič se ne zahvaljuj, Jerica. Res ni vredno. Naj vam jo le Bog blagoslovi!"

Takšen čudak je bil Martin. Pa naj kdo še reče, da ni bil bedak! —

In spet se je dogodilo, da je kmetu Kvasu odpovedal hlapec; sredi najhujšega dela, ob najtežavnejšem času se je spuntal in odšel. Res, priznati je treba po pravici: ne brez vzroka. Zakaj služba pri Kvasu resnično ni bila najboljša, ko pa je hodila vedna skrb po hiši, ko pa je sedelo vedno pomanjkanje za mizo. Po četu je podedoval mladi gospodar samo dolgeve. Nevesta pa tudi ni prinesla hiši skoraj ničesar razen krepkih in delavnih rok. A še te ji niso služile dolgo.

(Dalje)

DR. L. E. SIEGELSTEIN

Zdravljenje krvnih in kroničnih bolezni je naša specialiteta.

308 Permanent Bldg. 746 Euclid ave. vogal E. 9th St.

Uradne ure v pisarni: od 9. zjutraj do 4. popol. od 7. ure

do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. do 12. opoldne.

USPEŠNA RAZPRODAJA!

PRAV GOTOVO! — toda mi rabimo še vedno več prostora za jesensko obutev, ki bo kmalu dospela. Zato smo se enkrat zelo znižali cene — sigurni smo, da ko vidite našo kvaliteto, in naše cene, da boste prisiljeni kupiti. — Ženskam nudimo zbirko črnih in rujavih čevljev in oxfordov iz kozjega usnja — šolji iz črnega in rujavega suede in tudi iz kozjave.

"Theo-Ties v črnem in belem s Cuban in visokimi petami. Cene zgoraj omenjenim so bile od \$5 do \$15, — SEDAJ \$3.85, \$4.85, \$5.85, \$7.85 in \$9.85.

Moški bodo našli popolno zbirko v čevljih in oxfordih v težkih ali v lahkejšemu telečjemu usnju — tudi v zelo mehkem usnju.

Kangaroo iz kozje kože so zelo udobne za nogo.

Cene zgornjim so bile od \$6 do \$15 — SEDAJ \$4.85, \$5.85, \$6.85, \$7.85 in \$9.95.

THE ZAK BROS. CO.

6204 St. Clair Ave.

TEŽAKI ZA KAMNOSEK

MI DOBRO PLAČAMO.

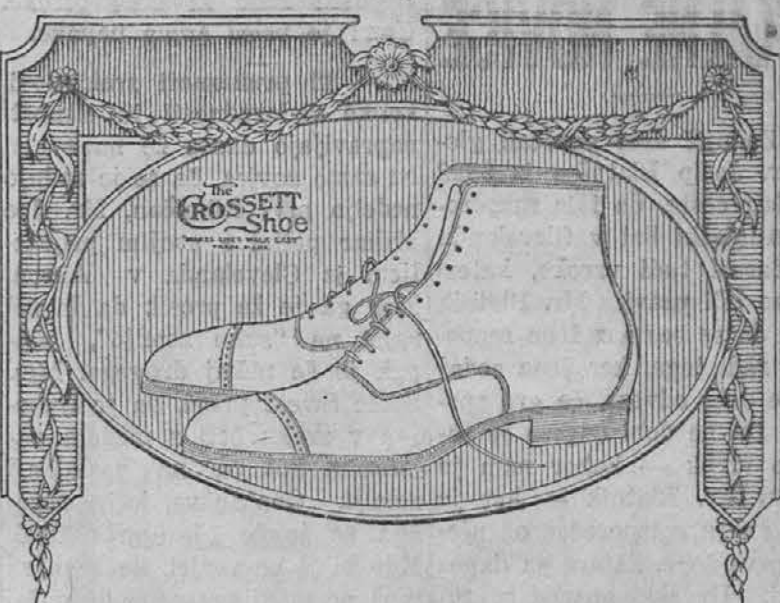
Dajte vaši družini prednost, da živi v zdravem kraju ob jezeru, proč od dimu velikega mesta, kjer lahko porazite visoke življenske cene s tem, da imate svoj lasten vrt, kokoši, in tudi kravo, ako vam je drago. Mi vam preskrbimo zemljišča za vrtove.

Najemnina je zelo nizka pri vseh naših podjetjih. V bližini kamnosekov so cerkve in šole, tako, da lahko pravilno vzgajate vaše otroke. — ZMERNI CENA ZA STANOVANJE IN HRANO ZA SAMCE. —

Naš kamnosek v Marblehead, Ohio, ob jezeru, je zdrav kraj za delavce. The Kelley Island Plant je blizu Sandusky, Ohio in naš White Rock kamnosek je par milj od Toledo, O. Vaši prijatelji upošljeni v teh kamnosekih vam bodo povedali, kako izvrstne delavne razmere vladajo tukaj. Pridite delati za nas v kateregakoli izmed teh kamnosekov in naredite si več denarja. Kar povijte nam kje hočete delati in deli vam bomo stalno delo in dovro plačo in majhne življenske stroške. V naših tovarnah ni nikakih delavskih neredov.

THE KELLEY ISLAND LIME & TRANS. CO.

1125 LEADER-NEWS BLDG.—CLEVELAND, O.

AS GOOD AS THEY LOOK

Mi zaključujemo našo celo zbirko

POLETNE OBUTVE

nekaj po nakupni in nekaj še nižje nego po nakupni ceni, da naredimo prostor za zimsko zalogo, ki dnevno dohaja.

Predali raznih posebnosti so napolnjeni z vsakim dnem z: MOŠKIMI OXFORDI, MOŠKIMI PRAZNIČNIMI ČEVLI, MOŠKIMI DELAVNIMI ČEVLI — ŽENSKIMI SOLNI IN OXFORDI

v belem, črnem in rujavem

SOLNI IN OXFORDI ZA GOSPODIČNE IN OTROKE

v črnem, belem in rujavem.

TENNIS ČEVLI

za dečke, deklice in otroke.

Privedite seboj vaše otroke. Imamo čudovite izrednosti za celo družino.

J. SCHWARTZ

752 EAST 152ND STREET.

VABILO NA

VELIKI IZLET

— katerega priredi —

JUGOSLAV CAMP ŠT. 293 W. O. W.

v nedeljo 1. avgusta, 1920

NA JOS. KASTELCEVIH FARMAH
V EUCLID, O.

Na ta zanimiv izlet so vabljeni vsi Slovenci in Slovenke radi bogatega programa.

PROGRAM:

1. Igra pri belem dnevu pod temnim klobukom.
2. Vlečenje vrvi.
3. Dirka za ženske in deketa.
4. Licitacija izvrstnega pevca-kanarčka.
5. Streljanje za dobitke.
6. Ples in različna zabava.

IGRA DOMAČA GODBA JOHN ŠPEHKA.

Tudi za lačne in žejne bo v izobilici. Torej vsi na piknik!

K obilni vdeležbi vabi

ODBOR.

Podatki glede pošiljanja denarja v vašo deželo.

Je nekaj sekcij nekaterih dežel, v katere je velika teškoča pošiljati denar iz Amerike svojim domačim in prijateljem.

Mi vam z veseljem nudimo take in slične podatke glede denarne situacije, kot jih vemo o vaši deželi. Vprašajte nas zanje.

Mi prodajamo draft, denarne nakaznice, kabelske pošiljave in denar.

DIREKTNNA ŽIČNA ZVEZA S TUJEZEMSKIMI TRGI — TUJEZEMSKI ODDELEK.

OTIS & CO.

216 Superior Avenue.

Po stopnicah navzdol v

CUYAHOGA BLDG.

PUBLIC SQUARE.

LOKALNE NOVICE

— **Zadnji smo poročali** glede Mr. Josip Blatnika iz 3322 St. Clair ceste, da išče razporoko. Angleški list v Clevelandu je prinesel tudi vzroke, kateri pa niso bili pravi. Mr. Blatnik pravi, da se bosta z ženo razporočila radi tega, ker žena sedaj več ne dobi odveze, če gre spovedi. Da ne dobi odveze je zopet to vzrok — kakor nam je povedal Mr. Blatnik — ker je on že enkrat razporočen od njegove prve žene, katere pa danes še živi. Hrvaški gospod so tudi baje rekli, da bi dopustili to, toda dovolijo naj nji, potem pa bodo vsi hoteli tako. Če bi dali nji odvezo, potem bi se pa še druge tako ženile, kar pa se ne strinja s katoliško vero.

— **Poročno dovoljenje** sta dobila Valentin Ponikvar, star 25 let, ki stanuje na 5700 Prosser ave., in May Dežjan iz West Parka. Vse najboljšje.

— **Načelnik clevelandске policije** je dobil včeraj prvi novi samokres, katere bodo rabili policajci na avtomobilskih skvadronih. Ta samokres je še nova iznajdba. Strelja se lahko s tem samokresom tako hitro kot z brzostrelno puško. Iztreli se lahko iz tega samokresa do 100 strelcev v štirih in pol sekundah. Clevelandska policija bo prva, ki bo rabila te samokrese, kajti tvornica jih je pričela šele izdelovati.

— **V Cleveland** je prišel pred kratkim Albert Koraney, rodom Čeh, ki je služil pri čehoslovaški armadi v Rusiji. Tam je bil ujet od Rusov ter je prebil pet let v ruskem vjetništvu. Včeraj se je oglasil pri naturalizacijskih oblasteh v Clevelandu, kjer je zaprosil prvi državljanski papir.

— **Na 6609 Lansing Ave.** je bil povožen v sredo zvečer štirinajstletni B. Badaška. Prepeljali so ga v St. Alexis bolnišnico, kjer so dognali, da je dobil teške poškodbe na glavi in rebrih. Voznik, ki ga je povelj, pravi, da ni bila to njegova krivda, kajti fantič se je nevedoma zaletel pred avtomobil.

— **Srečni so sinovi**, katerih očete so duhovniki različnih verskih sekt. To pripoznava tudi J. E. String, setar 24 let iz Riverside ceste, ki je prišel včeraj po poročno dovoljenje. Uradnik ga je vprašal, kdo ga bo poročil, on pa je rekel: "Moj oče, ki je duhovnik; dobro je to, posebno sedaj, ko je življenje tako drago, moj oče pa me bo poročil zastoj." Ali ga ne zavirate?

— **Mesto Cleveland** je toženo po R. W. Gaham, ki ima v oskrbi zemljišče Mrs. L. Eamer, ki je bila ubita na Euclid in deveti cesti še 17. novembra 1919., ko je zadel njega, na katerem vozijo ognjegasci velike požarne lestve. Tožnik pravi, da je bila ona ubita le radi nemarnosti od strani ognjegascev.

— **Na Public Square** je pripeljala v sredo zvečer kara, v kateri je bil tudi tesar G. Ostermayer, kateri pa je med potjo poleg svojega orodja — umrl. Njegovo truplo so prepeljali v mrtvašnico.

— **Neki električar** je popravljaj žice na Euclid Ave., katere pa niso bile zavarovane. V njih je bil močan električni tok. Dotaknil se je te žice; elektrika ga je vrgla čez vse ostale žice in pričel je goreti. V bližini je delal njegov prijatelj, ki je prihitel na pomoč ter ga tudi rešil gotove smrti. Prepeljali so ga v bolnišnico. Piše se S. Davis ter stanuje na 1864 Penrose cesti.

— **Umrl je policaj** Ch. W. Miller, star 39 let. Služil je kor po 23 do 26 centov, na pri clevelandski policiji 15 let, drobno od 25 do 27 centov. Po-

Zapušča ženo in štiri otroke. Umrl je vsled srčne napake.

— **Ti preneseni zrakoplovi**, koliko radovednosti in sitnosti napravljajo danes že na svetu. Ni samo novica, da se je zadnji nedeljo prvi Ribničan, Mr. Joe Mrhar peljal s svojim prijateljem iz Clevelanda v Akron, kjer ga je že prosil: da bi šel rajši na "suho zemljo", ampak je še nekaj drugega. Mrs. Sadie Sweet pravi, da je ljubezen v zraku bolj z medom namazana kot pa na vsakdanji zemlji. Ona že ve, kajti poročila se je že 15. aprila 1905. Kdo bi ji ne verjel, ko še njen mož ne misli prav nič drugače, kajti dokaz je tukaj: Vložil je prošnjo, da se ga razporoči pravi hitro, ker brez razporoke poročiti s prijaznim in lepim se niti njegova ženka ne more — zrakoplovcem.

— **Perilo je sušil** Jakob Makov na 3545 Woodland cesti. Vrv pa je bila napeljana čez sosedov vrt, kjer je hodila sosedova dekle, Bessie Tremmeling. In prigodilo se je — mi ne vemo kako — da se je odrgala vrv in obleka je padla na lepo dekle ter ji poškodovala hrbtenico. To se je zgodilo še 30. oktobra, toda še le včeraj je sosedova dekle vložila tožbo na pram Jakobu Makov.

— **Kako lušno** je biti oženjen, vam lahko pove Mrs. Matilda Sulton iz 1423 Clifton rd., ki se tekom enega leta, odkar je bila razporočena od svojega moža, premislila in nasmejala svojemu možu: "Zopet bi te rada imela." — Še v sredo sta bila pred okencem, kjer se dajejo poročna dovoljenja, danes sta pa že zopet mož in žena.

— **Ognjegasec Frank Uler** se sam brije doma, kadar ima čas. Če pa dela, takrat pa se nikoli ne brije. Predvčerajšnjem pa je prišlo vse skupaj. Bril se je doma, napol je bil obrt, samino britev bi se nastavil na drugo stran obraza, parkrat po tегnil, pa bi bil lep in mlad kot star soldat. — Spodaj pa je zazvonil zvonec ognjegaske mašine. Frank pa po drogu dol, kjer se je že premikala ognjegasna mašina. Prijel se je in peljal iz ognjegaske postaje št. 2 na Public Square, kjer je gorel voz pocestne železnice. Vso pot pa so ljudje gledali za njim, se smejali in čudili, kaj je Franku, ki je na eno stran obrt, na drugi pa se je držala še žajfnica. Frank sam ni v hitrici mislil, zakaj ga gledajo ljudje. Pa se je zavedel, da kaže svoje poraščene gosli, da je napol obrt in napol obraza še namazan z žajfnico. — In pravi, da je vseeno opravljal svojo dolžnost.

— **V Lakeside bolnišnici** je John Reves. Včeraj so ga napadli neznani postopači, ga zabodli z nožem in mu vzeli \$110. Policija ima podpise napadalcev.

— **Z opeko**, zavito v papir, so tatovi razbili razložbeno okno Schreimbmana na 105. cesti ter odnesli šest žepnih ur in druge zlatnine za \$150.

— **V Brookside parku** je bila v sredo zvečer napadena osemnajstletna H. Plunk. Napadel jo je maskiran mož, ki jo je toliko časa pretepal, da se je popolnoma onesvestila. Kakor pripovedujejo, sta sedela s svojim spremljevalcem na neki klopi, ko je prišel ta neznani napadalec ter prisilil, da se je njen spremljevalec umaknil. Ker le ni hitro odnesel pete, je napadalec ustrelil pod njegovo nogo, nakar je on pobežnil. Deklico je policija rešila, nakar so jo prepeljali v bolnišnico.

— **Zopet bo dovolj sladkorja** v Clevelandu. Pravi, da ga je desetkrat več, kot ga je bilo pred enim mesecem. Na debelo se sedaj prodaja ta sladkor po 23 do 26 centov, na pri clevelandski policiji 15 let, drobno od 25 do 27 centov. Po-

roča se celo, da bo cena sladkorju padla še ta teden, in da se bo dobilo sladkor na debelo po 20 centov.

— **Delavni in neutrudljivi** Waterloo klub v Collinwood priredi zopet veselico v korist Slovenskega delavskega doma, ki se vrši na dan 7. in 8. avgusta v Kundičevi dvorani. Obeta se zopet veliko veselje in zabava, pri kateri se lahko naredi nekaj dolarjev več za naš zaželeni Dom. Društva, katere ste v akciji, ste prošena, da stopite na delo, kakor ste naredila v zadnjih prireditvah.

— **Včeraj je neki mož**, pravi, da je Poljak, pričel razsajati na St. Clair in Addison cesti. Udaril je mimo-prišlega možaka po glavi, da se je kar zvrnil na tla. Pobil je okna v trgovini poleg Josip Želetove trgovine. Poklicali so policijo, ki se je odzvala poklicu. Prvi policaj, ki se je približal, jo je skupil do pijanega možakarja. Še le drugi policaj mu je s pomočjo drugih nataknil vezi na roke in noge.

VILLA PRAVI, DA MEHIKA POTREBUJE MIRU.

Mexico City, 29. julija. — "Podajam se brezpogojno, kajti izprevidam, da dežela potrebuje miru za rekonstrukcijo," je danes izjavil Francisco Villa, ko se je sestel z generalom Martinom na železniški postaji v Sabini.

Ko je general Martinez, ki je prišel v Sabino, da v imenu vlade priredi vse potrebno za predajo, se mu je Villa približal gologlav in z roko, pripravljeno, da mu seže v roko.

Vladno poročilo pravi, da bo Villa naprej razpustil svoje čete v Torreónu ter se nato naselil v Nieves, Zacatecas. Kot se poroča bodo njegovi možje šli peš iz Sabine do Torreón. Časnikarska poročila pravijo, da se je Villovim četam ponudilo dva vlaka za prevoz, toda so ponudbo odklonili. Vsak izmed Villovih 600 vojakov bo dobil enoletno plačo, da začne novo življenje v civilnem življenju.

KAJZER SE POČUTI SLABO.

Berlin, 28. julija. — Prejšnji nemški kaiser in njegova soproga si belita glavo, kaj bo z njima, če se jih pošlje v pregnanstvo; tudi drugi družinski nemir jim delajo velike preglavice. Člani cesarske družine imajo malo upanja, da bi živela kaj dolgo. Zdravje nekdane cesarice je zelo slabo, tako da jo morajo že nositi na vrt. Smrt njenega sina jo sicer ni prav preveč razburila, toda vseeno se ne počuti dobro.

VISKA ZAPLENJENA.

Chicago, 29. julija. — Tukaj so danes zaplenili eno največjo zalogo viske, kar se jih je še dosedaj zaplenilo po Ameriki, odkar obstoja prohibicija. Prohibistični uradniki so dobili 81 zabojev žganja. Mnenja so, da je ta skrivna družba, pri kateri se je dobilo to visko, naredila zadnje čase trgovine za en milijon dolarjev.

Poljaki so spoznali, da se niso bojevali z boljševiki, ampak s "hell-seviki", pravi The Cleveland News zadnje čase, ko vidi, kaj se bliža.

SELITEV!

Članstvu dr. Vodnikov Venec naznanjam, da sem se preselil v novo stanovanje na 6203 Carl Ave. vogal Norwood Rd., in Carl Ave., kjer me od sedaj naprej dobite ako je kaj nujnega, v slučaju bolezni ali smrti člana. Asesment bom pobiral od sedaj naprej samo na seji in ne več na domu kot do sedaj.

Prosim vpoštevajte to!
ERAZEM GORŠE, taj.
dr. Vodnikov Venec št. 147
S. N. P. J. (179-80)

Položaj Naravnega Plina v Clevelandu in predmestjih.

Tekom zadnjih par mesecev se je mnogo govorilo in pisalo o položaju naravnega plina v Clevelandu in posledicah, ki jih ima to vprašanje na Cleveland in predmestja, ki so odvisna od te kompanije, da kuhajo svoje potrebščine in grejejo vodo.

Mnogo kar se je govorilo, je bilo napačnega, in mi smo prepričani, da se to ni govorilo z izrecno željo od strani onih, ki so odgovorni za enake izjave, ampak se je tako govorilo, ker so ljudje nepoučeni o faktih, s katerimi mora računati kompanija, in potem seveda tudi odjemalci plina.

Želja The East Ohio Gas Co. je, da spoznajo njeni odjemalci čista fakta. Resnost naravnega plina zahteva, da se občinstvo popolnoma informira o tej stvari in da sodeluje pri tem važnem vprašanju, kajti naravni plin je največjega pomena za Cleveland in predmestja. Kadar se bo dognala čista in polna resnica, tedaj je ta kompanija prepričana, da bo občinstvo z veseljem sodelovalo, da se ukrenejo gotovi koraki, da se prihrani plin in se raba slednjega še nadalje pridrži.

Da se odjemalci popolnoma informirajo o tem, bo kompanija občinstvu dajala pojasnila o svojih operacijah potom oglasov v tem listu, in bo z veseljem dala vsako zahtevano informacijo. Te informacije se dobijo iz popolnoma zanesljivih virov.

Ničesar nam ni treba skrivati. Če popolnoma razumemo vprašanje naravnega plina, tedaj bomo imeli vsi korist od tega. In le tedaj, če je občinstvo popolnoma informirano o celem položaju, je kompaniji mogoče, da stori svoj del za ohranitev naravnega plina.

Ta kompanija bo storila svoj del.

THE EAST OHIO GAS COMPANY.

VABILO NA VELIKO VESELICO

— IN — SLAVNOST DESETLETNICE

— katero priredi —

DRUŠTVO "MIR" ŠT. 142, SNPI.

V nedeljo dne 8. Avgusta, 1920.

v zunanjih in notranjih prostorih.

SLOVENSKEGA DOMA V COLLINWOOD NA HOLMES AVENUE.

Začetek ob 2. uri popoldan.

Ker bo ta slavnost nekaj izvanrednega, zatoraj so vabljeni vsi Slovenci in Slovenke in društva, posebno pa članstvo društva "Mir", zaradi skupnega slikanja in pozdravnega govora ustanovnih članov.

PROGRAM:

- 1.) Godba društva Triglav.
- 2.) Petje društva Soča.
- 3.) Srečanje lepih in bogatih dobitkov.
- 4.) Streljanje za dobitke.
- 5.) Keganje za dobitke.
- 6.) Ples in razne druge zabave.

Postrežba z jedili in pijačo po starokrajski navadi.

VSTOPNINA PROSTA.

K obilni udeležbi vabi
ODBOR DRUŠTVA "MIR".

MALI OGLASI

DRUŠTVENI TAJNIKI V COLLINWOODU POZOR!

Dne 3. avgusta, v torek zvečer, se vrši sestanek vseh tajnikov podpornih društev, sam. pod. društev, izobraženih društev, klubov in organizacij brez razlike mišljenja ali prepričanja, v mali dvorani Slov. Doma v Collinwoodu. Vsi tajniki ste uljudno vabljeni, da se zagotovo odzovete temu vabilu in zagotovo pridete na naš važen skupen sestanek. V slučaju, da vam čas ne dopušča naznanite predsedniku, da vas on zastopa.

Na svidenje v torek zvečer:
Lok. Org. J. R. Z., št. 17.
G. M. KABAY, tajnik.
(179-81.)

AKO GREŠ PO ST. CLAIRU NE POZABI obiskat FRANKA

kjer te pošteno postreže in sprejme po domače. Na razpolago imam raznovrstne neopojne pijače, izvrstne kvalitete smotk.

Posebnost za toplejše vreme — **SLADOLED** — Vse to dobiš pri dobro znanim rojaku **FRANK KUNSTELJU** 6117 St. Clair Ave.

NAPRODAJ JE še v dobrem stanju Vim truck po zelo nizki ceni. Poizve se na 6302 Edna Ave.

(176-77-78-79-80)

HIŠA NAPRODAJ!

Proda se hiša, zelo po merni ceni. Hiša ima 9 sob in "garaž" za dve mašini. Hiša je na lepem kraju v sredini slovenske naselbine na 6021 Glass Ave. Poizve se na 1383 East 53rd St. 177-180

ISČE SE slovensko dekle za kuhinjska opravila pri mali družini. Plača dobra. Poizve se na 4706 St. Clair Ave.

(177-78)

TRUMBULL STEEL COMPANY.

WARREN, O.

HIŠA NAPRODAJ s 4 sobami kopališče in vse potrebno kar spada k hiši. Hiša je še nova; porč z letno in zimsko opremo. Zglasite se pri lastniku na 1239 East 175th Str. (177-79)

Gramofonske Plošče

zahtevajte novi cenik
Velika zaloga ur in zlatnine.
Wm. Sitter
5805 ST. CLAIR AVENUE
Cleveland, O.

KUHINJA IN SOBA, za dva človeka, se oddata v najem.

Vprašajte na 890 East 137th Street. (178-79-80)

PRODA SE — Konj, 2 voza, in 2 kravi. Zglasite se nemudoma na 16011 Saranac Rd.

(178-183)

Čenjenim UČENCEM in UČENICAM naznanjam, da sem se preselil iz

6102 ST. CLAIR AVE. na

1200 E. 61st St.

Tem potom naznanjam tudi da bom pričel poučevanje poleg mandoline tudi kitaro, banjo in piano, za začetnike tudi Hawa-

sko kitaro.

VIKTOR LISJAK

1200 E. 61st St. (178-79-80)

ČITAJTE!

D. Stakich & J. Krall

MI PRODAJAMO

hiše lote in farme

ISTOTAKO ZAMENJAMO

FARME ZA POSESTVA

V MESTU.

Poštena postrežba.

15813 WATERLOO RD.

POHIŠTVO NAPRODAJ.

Radi odhoda v stari kraj prodam svoje še skoro novo pohištvo, pripravno za srednje družino ali za novoporočeni par. Pohištvo je vse moderno in najboljše vrste. Vrednost \$800 se daje vse za \$275. 15725 Saranac Rd. Collinwood, zgoraj.

LIBERTY BONDI IN VOJNO VARČEVALNE ZNAMKE.

Prodajte sedaj. Mi plačamo v gotovini takoj. Simon, zanesljiv pri prekupevalce, soba 216 Lennox Bldg., drugo nadstropje. Vzemite vzpejačo. Vogal drevna cesta in Euclid dave. nad Singer Sewing Machine Co. Odprto do 6. ure zvečer.

3495 W. 62nd St. Cleveland, O.

Najhitreje in najstalneje.

pošiljanje denarja v staro domovino je potom čeka (draft). TUKAJ JE KAR JE POTREBNO:

Mi vam pošljemo ček. To ček pošljete vi naslovljencu in kadar on ček prejme, gre z njim na dotično banko, kjer dvigne denar. Mi izdajamo čeke na vse večje banke v Jugoslaviji. — Pošiljamo denar tudi potom pošte in brzojavno. — Naša cena je vedno najnižja.

Pošiljamo denar na bančne vloge na vse hranilnice v Jugoslaviji in vam dobimo vložilne knjižnice v najkrajšem času.

Prodajamo parobrodne listke vseh parobrodni družb. Našim potnikom preskrbimo vsa potna izkazila brezplačno. Dobimo vam vašo družino iz starega kraja v Ameriko. Izpolnjujemo vse javne notarske posle kot so: pogodbe, in razvrstne druge postavne listine. PRIDITE OSEBNO ALI PIŠITE ZA POJASNILA.

NEMETH STATE BANK
John Nemeth pres.
Glavnica i rezerva preko \$2.000.000.00.
v bančnem posloplju 1597 Second Ave.
10 E. 22nd St. NEW YORK CITY

C&B DAILY BETWEEN CLEVELAND & BUFFALO
3 MAGNIFICENT STEAMERS 3
The Great Ship "SEANDREE" — "CITY OF ERIE" — "CITY OF BUFFALO"
CLEVELAND — Daily, May 1st to Nov. 15th — BUFFALO
Leave Cleveland — 9:00 P. M. — Arrive Buffalo — 7:30 A. M.
Leave Buffalo — 7:30 A. M. — Arrive Cleveland — 9:00 P. M.
Connections at Buffalo for Niagara Falls and all Eastern and Canadian points. Railroad tickets reading between Cleveland and Buffalo are good for transportation on our steamers. Ask your agent or American Express Agent for tickets via C. & B. Line, New Tourist Automobile Rate — \$19.00 Round Trip, with 2 days return limit, for cars not exceeding 17 ft. wheelbase.
Beautifully colored sectional puzzle sheet of The Great Ship "SEANDREE" sent on receipt of five cents. Also ask for our 24-page pictorial and descriptive booklet free.
The Cleveland & Buffalo Transit Company
Cleveland, Ohio
The Great Ship "SEANDREE"
— the largest and most costly passenger steamer on inland waters of the world. Sleeping capacity, 1500 passengers.
FARE \$ 4.63

PRIJAZNO NAZNANILO

Čenjenemu občinstvu naznanjam, da sem prevzel dobroznano trgovino confectionery, cigare, tobak in sladoled ter mehke pijače. Trgovino sem kupil od Mr. John J. Smrekar na 1401 E. 55th St.

Čenjenemu občinstvu in društvom se priporočam za razna naročila kot za razne prireditve in piknike; vedno sem vam na razpolago za postrežbo s sladoledom in dobrih cigarami po isti ceni, kot jaz prejemam.

Za obilna naročila se vam že vnaprej zahvaljujem. Za točno postrežbo vam jamči.

FRANK GORENC
CONFECTIONERY

1401 E. 55th St. Tel. Rosedale 3979-J

ŠTEDITE DENAR

5%

Vsaki dolar, katerega prihranite sedaj bo vreden dva, kadar se nekdajne razmere povrnejo.

Ali ako hočete, da vam donese denar dobiček, ulagajte ga na hranilno vlogo po 5%, katere vam plača

THE CUSTODIAN SAVINGS AND LOAN COMPANY.

414 E. 156 St. Cleveland, O.

NAZNANILO

Moj novi zdravniški urad v KNAUSOVIM posloplju bo odprt 22. julija 1920.

L. A. STARCE, Oph. D.

SLOVENSKI DOKTOR OPHTHALMOLOGIJE.

Odstraniam vzroke očesnih neredov, glavobola in nervoznosti z ophthalmološko metodo in praviimi očali. Uravnavam krizopred brez operacije.

6127 ST. CLAIR AVE. — Cleveland, O.

URADNE URE: — 10-12; 2-4; 6-8. — OB NEDELJAH SEREDAH: 10-12.

BEDAK MARTIN.

Spisar Ksaver Meško.

(Dalje)

Zbudila se je neko noč, v pozni jeseni, drugo leto po poroki. Ko je nekako vznemirjena in začudena odprla oči in je pogledala skozi okno, ji je zašumelo v glavi, kakor da je dobila po njej silen udarec. Vroča bolečina se ji je v istem trenutku razlila po vsem telesu, boleče ji je zaplapolalo po vseh žilah. V silni grozi, ki ji je stiskala grlo in jo dušila, da ni ti zakricati ni mogla, je hotela planiti iz postelje. A komaj se je malo dvignila, se je zrušila nazaj na posteljo. Poizkusila je spet, pa spet ni mogla. Nekaj hipov je obležala mirno, vsa zmedena. Prsi so se ji pod silno butaro težko dvigale, hropeče je dihala, na široko odprte oči pa so strmele v nemi grozi proti oknom sobe. Vsi svetli in rdeči sta bili, kakor bi curljala s kapa krvi, in bi sijalo solnce naravnost in padajoče pramene, da so povsem ožarjeli. A dobro so videle oči: ni ne kri in ne solnce, le skedenj je ena sama velikanska baklja, ki razsvetljuje noč, razžarja okna, jih razgreva in žge, da poka steklo s kratkim, ostrim žvenketom. Že so zbite velike razpoke in luknje v šipe, vroči na se valj v sobo, vali se dim v gostih, naglih valovih. In čuj, zgoraj nad čumnato, na strehi, na podstrešju že tudi prasketa, kakor bi nekdo naglo trl orehe, tuli, šumi — sliče nšum sliši večkrat v kuhinji, kadar drvi močen in razposajen veter z jadrno naglico skozi dimnik.

Se enkrat je poizkusila planiti iz postelje. Zaman. Le še hujša vročina ji je spreletela telo, kakor bi se ji po vseh žilah prelival krop. V silni grozi, z naporom vseh sil je za klicala: "Ivan, gori!"

V istem hipu je planil Ivan iz postelje, ves poten od čudnih, težkih sanj, ki so ga mučile že nekaj časa, pa jim ni mogel priti do dna, ni mogel razvozlati njih skrivnostnega, resničnega pomena. A zdaj, glej, je zastrmel mahoma resnici, bridki, strašni istini naravnost v plamteče oči.

"Anka, vstani! Vsa hiša je v plamenu."
"Vidim, Ivan, a vstati ne morem."

Za hip je mladi mož okamenel. Tudi njemu je švignila vroča, boleča groza skozi misli, zaplala mu je po vsem visokem, jakom telesu.

"Ne moreš? Pa si se tako prestrašila?"

"Ne vem, Ivan."
Ni je več izpraševal. Naglo jo je zavlil v rjuho in v odelo, jo vzel v naročje, jo pritisnil kot prsim in jo nesel iz izbe in iz hiše, skozi dim in vroče jezike, ki so sikali v veži grozeče kakor razjarjeni gadi okoli njega ter segali po dragem bremenu na njegovih rokah.

Od tedaj je Anka, gospodinja ohromela. Vse telo ji je bilo ohromelo.

Novo hišo je moral zidati Kvas po tej nezdobi. S tem se je zakopal še globlje v dolgove. Malo da ga niso zadušili.

Jeli bilo po vsem tem čudno, da posli niso imeli v hiši posebnih poslov. Večne križe sta pa gospodar in gospodinja sama imela le križe in trpljenje? Pa tudi nista dobivala najboljših polsov. Večne križe sta imela z njimi.

Najhujši je bil hlapec Peter. Mogočen, nezadovoljen, jezovit. Kar se je razsrdil ob najnujnejšem delu, ob setvi, pri oranju. Žganja ni dobil dovolj. Pa je nekaj časa robančil in preklinjal po njivi, vihrel otka namesto biča nad konji ter jih podil in preganjal, da se je lemež komaj dotikal strnišča, ne pa da bi se globoko vrezaval v zemljo kakor

oster nož v hleb novopečenega kruha. Kar naenkrat je zavlil z vso vprego proti domu. Sredi dvorišča je pustil oralo s kolicami in s konjema, vpreženima, v povsem potnima in zbeganimi, pa je glasno zabavljaje krenil proti krčmi sredi vasi.

Tako sta konja ostala sama na dvorišču. Gospodarja ni bilo doma, odšel je bil v mesto, plačevati zaostale obresti. Pač je prihitela iz kuhinje dekla, šibko dekletce, komaj šoli odraslo. Mirila je s prijaznimi besedami nemirno prestopajoča konja, a k njima se ni upala, da bi ju izpregla.

Na robu za svojo kočjo je baš tedaj sejal Martin proso. Ker je vedel, da imajo kmetje itak dovolj oranja in dela, in ker ni bil nikomur rad v nadlego, je, kakor vsako leto, kar preokopal: njivo s krampom in z motiko. Pravkar je prinesel iz bajte v stari slamnati sejači proso, da ga poseje. A komaj je prešel njivo enkrat, počasi, v velikem loku majaje z roko, in se je ob koncu, na ozkih vratah, ki so ločile njegovo njivico od sosedove okrenil, je zagledal nevo-ljo pri Kvasovih: konje same na dvorišču, hlapca odhajajočega proti krčmi. Proso, ki ga je držal v peščnici, je naglo sesul nazaj v sejač, položil to kar na rumenkaste grude, odpel modrobarvni predpasnik iz de-belega hodnega platna, ga pognil čez naslanjačo in je pohitel doli h Kvasu.

"Rozika, pa kar meni prepusti konje. Bom oral jaz dalje. Za silo že znam."

"Sam Bog vam povrni, stric Peter. Jaz se konjev tako bojim, ta pijanec. Peter, pa je itak samo za to v hiši, da sitnari in nagaja."

In Martin je delal dober mesec dni pri Kvasu, od zore noter v pozno noč. Delal je za dva hlapca. A ko so najhujše podelali in ga je Ivan vprašal: "Kaj pa sem ti zdaj dolžan, Ivan?" se je Martin dobrovoljno nasmehljaj in je menil: "Bo že Bog plačal."

Takšen je bil Martin. Pa ni bil v resnici teslo, kaj?

Tako je šele dober mesec po najskrajnejšem času za proso sejal svoje proso.

Vaščani so se smejali: "Bedak je bedak. Rajši bi proso ophal in si skuhal kašo. Saj niti slame ne dobi iz semena, kaj še da bi kaj dozorelo."

A ko je proso na njivah zorilo, so vaščani odpirali oči.

"Ali vidimo prav? Se je li na Martinovi njivi zgodil čudež? Saj je kar čez noč pognalo, zrastle in dozorelo njegovo proso. Najlepše je v vsej vasi."

In kje so imeli vrabci najobilnejši žir, najveselejši pir? Ali ne na Martinovi njivi?

"Martin, preženi jih! Slamnatega moža jim nastavi, sicer ti vse požro," so poučevali Martina, bedaka, vaščani, modrijani.

A Martin se je brezskrbno smehljaj.

"Bog jim blagoslovi, živalcam božjim. Nekaj puste že tudi meni, sodim."

Ko je prišel čas žetve, so klicali in prosili Martina ta dan sem, drugi dan drugam.

"Pa pridem v božjem imenu. Svoje betvico že požanjem o priliki."

In šel je in pomagal, da so vsi pospravili. Z njegovim prosom pa so se med tem gostili vrabčiči.

Takšno motovilo je bil ta Martin!

Ko so imeli v vasi vsi požeto in pospravljeno, so privoščili malo oddiha in pokoja tudi Martinu. Tedaj je šel Martin, požel svoje proso in ga postavil z razstave, da se posuši. Čez leto dni ga je znesel v skedenj, ga izčellil in zmlatil.

Pa ga je vprašal sosed z le "Koliko si namlatil Martin?" napol prikritim zasmehom:

"Pol drevence ga je Bog dal. Ali te trka luna, Martin?"

"Pa pridi in poglej!"

Od začudenja so odpirali ljudje oči in usta.

"Ali se gode pri bedaku res čudeži? Saj največji kmet v vasi nima pol drevence prosa?" Prigodilo se je — ne enkrat, večkrat — da je naletel Martin na cesti kje na berača, na romarja brez doma, potepuha. Videl je, kako je ves zanemarjen, strgan in umazan. Pa ga je prijazno pozdravil in povabil: "Če hočeš to noč ostati pri meni, prostora imava v bajti oba dovolj." Ni bilo treba reči bosjaku tega dvakrat. Zakaj kakšen človek bi bil, če ne bi rad slišal muzike!

Preden je gost legel spat, je Martin pripomnil, tako mimogrede, ponižno, kakor da bi se bal, da prijatelja užali: "Ali ne bi čez noč oblekel tele moje srajce. Res, stara je in slaba, a za silo bo že. Malo ožmeknil bi tvojo: Čez noč se lepo posuši."

Nemanič se spet ni dal prositi. In ko je prijetno zleknel ležal na široki blazini, z mehkinimi ovsenimi plevami napolnjenimi, na klopi ob peči, je gostitelj, Martin, bedak, pral v kuhinji njegovo srajco, mu snažil suknjo in hlače, ali jih krpal ob brljavi luči stare lešerbe.

Drugo jutro pa je dal gostu, v resnici prosil ga: "Kar obdrži srajco, da se ti ni treba spet preoblačiti. Tvojo pa ti denem v torbo. Jo oblečeš drugi teden."

Na srajco mu je nasipal še peščico suhih krhljev, lepo rumenih jabolčnih režnjev in dehtenih hrast.

"Včas, daleč naokoli ni hiše, ali ljudi ni doma, pa si lačen. Bog ti blagoslovi."

Res, dogodilo se je kdaj, da je Martin čez kak dan, čez teden dni opazil, da mu je tega, onega zmanjkalo. Prosjak je vzel s seboj, a je pozabil vprašati, če sme.

"Bog mu blagoslovi, siromaku. Je potreben."

Takšen je bil tale Martin. Pa naj-sodi vsak sam, je bil li modrijan ali bedak.

Neko poletje je pritisnila neusmiljena vročina. Solnce je gorelo na nebu dan na dan, kakor bi se hotelo raztopiti v lastni vročini. V žgočih curkih je curljala in tekla njegova žerjica vica na zemljo, ki se je sušila, vzdihovala od bolečin, pokala, kakor bi hotela z zevajočimi ranami geniti nebo, preprostiti ga, da ji prizaneše, se je usmili, ji da požirek vode, jo oškropi in osveži vsaj z eno kapljico, z eno škropilnico dežja. Pa ni bilo usmiljenja na nebu.

(Dalje.)

Tožilni pravnik Brown ima zopet na roki račun za \$11.800, ki se glasi, da zahteva to vsoto za preganjanje "rdečih elementov" v Ameriki.

ČLANOM DRUŠTVA "KRAS"

ST. S. S. D. Z.

Tem potom se naznanja vsem članom, da se gotovo udeležijo redne mesečne seje, v nedeljo 1. avgusta.

Na dnevnem redu je več važnih reči za ukretni, obemg tudi volitev novega tajnika.

Bratski pozdrav

JOE SPENDALL,

tajnik.

Bolni Slovenci možje in ženske

PRIDITE K MENI ŠE DANES!

Ne bodite bolni. Ako ste že dolgo časa bolni in tudi ako ste ravnokar pričeli hirati, in niste dobili nikake olajsave, pridite k meni. Pustite, da vas temeljito preiščem in vam odkrito povem, kaj mi je mogoče storiti za vas. Gotovo ne boste razočarani.

Jaz sem uspešno zdravil.

Nervozno oslabelost, nervozno neprebavo, črevesne bolezni, nervozno onemoglost, bolečine v hrbtu in izpahke po obrazu.

Ali trpite radi

Krvnih neredov, kožnih bolezni, ledvičnih nadlog, želodčnih neredov, revmatizma, srčne napake?

Uradne ure: od 9. ure zjutraj do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. dopoldne do 2. popoldne.

Dr. KENEALY

647 Euclid Ave., Drugo Nadstropje, Cleveland, Ohio.

Poleg Bond's trgovino z oblikami

REPUBLIC BLDG.

Poleg STAR Gledališča

Rezultati naše uspešne postrežbe

Največ Jugoslovancev, ki so dospeli v Cleveland tekom zadnjih par mesecev, je prišlo potom našega urada. Vsaka ladja prinese sem veliko število ljudi, po katere smo poslali mi. Ladja PRESIDENT WILSON je dospela zadnji teden, na kateri je bilo 32 naših potnikov.

Ako mislite koga dobiti sem iz starega kraja in mu želite varno in zavarovano potovanje, vam svetujemo, da pridete v naš urad in pustite, da vam pomagamo z našo uspešno postrežbo. Mi izdelamo vse potrebne listine in vam zagotavljamo najboljšo in neuspešnejšo postrežbo.

Ta urad pošilja denar v Evropo po najnižjih borznih cenah in v najkrajšem mogočem času.

Mi izdajamo draftne na največje in najbolj zanesljive banke v Ljubljani.

PRESIDENT WILSON odplove 14. septembra.

Ako mislite potovati na tej ladji, vam svetujemo, da pridete v naš urad takoj in si kupite listek.

ZUPNICK & COMPANY

TUJEZEMSKA MENJALNICA.

PAROBRODNA AGENCIJA.

6024 ST. CLAIR AVE.

Cleveland, O.

MODERNO UREJENA PEKARNA

WATERLOO BAKERY

16305 WATERLOO RD.

in podružnica na 404 E. 156th ST.

Vem, da ne ljubite ničesar bolj nego svež in okusen kruh in razno drugo pecivo. Zato vam priporočam moji izvrstni pekarni. Na željo naših odjemalcev smo dobili tudi peč za Vienna kruh, ki je jako priljubljen med Slovenci. Snaznost in točna postrežba je naš cilj!

Se vam priporočam

ANTON KOSS

SLOVENSKA PEKARNA

DVE TRGOVINI

16305 Waterloo Rd. - 404 E. 156th St.

DR. L. E. SIEGELSTEIN

Zdravljenje krvnih in kroničnih bolezni je naša specialiteta.

308 Permanent Bldg. 746 Euclid ave. vogal E. 9th St.

Uradne ure v pisarni: od 9. zjutraj do 4. popol. od 7. ure

do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. do 12. opoldne.

ZELO VAŽNO OBVESTILO — — —

Dr. J. V. ZUPNIK, zobozdravnik

bo premestil svoj urad iz 6127 St. Clair Ave.

kjer je posloval nad 5 let.

NA 6131 ST. CLAIR AVE.

takoj v drugo posloplje pod Knausovo dvorano.

Dr. Zupnik bo v svojem novem uradu 1. Avgusta

Dr. Zupnik ne vposluje nikakih potovalnih zobozdravnikov

ali učencev, temveč posveča svojim bolnikom osebno pozornost.

Vprašajte za Dr. Zupnika in za nikakega nadomestitelja, ako

hočete zanesljivega zobozdravnika, ki posluje v okolici več let.

Vhod iz E. 62. ceste kot v Knausovo dvorano.

Mark Twainova Žaloigra.

(Dalje)

Dejstvo, da je bilo Mark Twainovo okolišje večji delovno-za to, da je zavl s svopoti, one poti, katere se je emu zdela ravna črta do netiške dolžnosti, je trdno se ne da uporekati. Potre-denarja je bila njegova kle-v. Bil je prisiljen v to, de-na, ker se je hotel postaviti obeh svoje matere, deloma pa di v oči svoje žene in nje-žlahte, in pa ker je mislil, je človek samo takrat nekaj vreden, če zasluži dovolj narja. Če hoče človek zaslu-ži dovolj denarja, je potreb- da zadosti zahtevam ame-kega ljudstva, toda ljudje ne hteva jo v Ameriki umetnost, e pa grobo šalo. Malo umet- si se pač urine ljudem nede, pa ne veliko. Zato je bil ark Twain vedno pod pritis- m, da je delal stvari, katerih je sramoval in bil je iz srca raležen ljudem, kot je bil pi- telj Howells, ki so vzeli med v sled tega, kar je predstavl- la njegova osebnost. Bil je sel, da se je uklonil njih nenju, in je grešil zoper sa- gena sebe, ker je to storil, kot avi Van Wyck Brooks. Mo- biti je to res. Toda brez- omno je pa, da se je čutil ark Twain izpostavljenega, prav je kazal, da se za to ne ija. To je bilo zelo ameri- nsko. Zakaj se pač Ameri- mci glasno ponašajo na zu- aj, v sreč jim pa kraljuje rah, da morda ne bodo živel ko kot zahteva moda in obli- današnjega življenja? Če len razloži to, potem lahko zložj marsikatero udajo mo- te neodvisnosti. Žalibože, da razumel Van Wyck Brooks amoriščne izraze za resne iz- ze, in je vsled tega popolno- a zgrešil najboljšo žilo, na- atero se more zadeti v Mark wainu.

Mark Twain se je udal svo- mu okolišju v škodo svojih ijboljših del. Toliko se more iznati. Če bi bil on bolj ne- lvisen in če bi si bil prizade- al, da bi bil hodil svojo pot, ako vloga bi bil pač on mogel rati? Gotovo ne humoristič- o, kakor misli Van Wyck rooks in v njegovi zmoti, da e mora razumeti Mark Twai- ova groba šala za njegov naj- oljši humor, potem moramo , priznati. Toda nimamo no- enega vzroka, da bi vrjeli, da ark Twain ni videl razlike ed lepim humorjem in lepo lo, ki se kaže v njegovem dnevniku". Prvi je čin, s ka- rim si skuša Mark Twain do- eči resnico, kot je, druga je mo cilj, da doseže, da se mu udje in drhal smeji. Van yck Brooks bi ga rad oropal beh in napravil iz njega sati- sta, kateri živi samo zato, da postavlja pokvarjenost ame- ških naprav. Pa ni Mark

Twain vedno govori o svojem življenjskem, ki naj bi se pri- obilo sto let po njegovi smrti, v katerem bi razodel popolno resnico, kot jo je on videl in razumel, razodel tako, da je bodla v oči. Kaj bi mogla bi- ti ta resnica drugega kot raz- kritje naših naprav.

Dvoje vprašanj se nam vri- ne pri tem: prvič, če so ame- riške naprave v resnici tako pokvarjene kot misli Van Wyck Brooks, drugič, ali je bil Mark Twain res sposoben, da vidi na- rodno pokvarjenost, da jo izpo- stavi. Kar se tiče prvega vprašanja, moramo pripomni- ti, da Karl Marx, katerega bi Van Wyck Brooks ne mogel prištevati med ultra-konzerva- tive, ni imel nobenega upanja, da bi se porušila kaka narod- na naprava pred napadi njevo- vih naslednikov, dokler ni raz- vila vseh moči svojega razvo- ja. Pokvarjenost sledi takoj, ko sad postane zrel, in kdo bi mogel reči, da so bile ameriš- ke naprave od 1860—1900 zre- le? Van Wyck Brooks pravi, da so bili največji evropski pi- satelji oni, ki so se upirali si- stem času. Amerika je bila st em času. Amerika je bila takrat in je še sedaj veliko manj zrela, kar se tiče ekono- mije in naprav in Mark Twain si ni sposojeval idej, ampak jih je koval iz lastnega ameri- škega življenja. To življenje ni bilo idealno, kar je sam videl. Bilo je dovolj ošabnosti, po- kvarjenosti, krutosti in bojaz- livosti. Toda Mark Twain je videl, da je v Ameriki ogrom- no poboljševanje, ki ga ni bilo nikjer drugje na svetu, ravno tako kot je razumel, da je de- vetnajsto stoletje veliko boljše kot pa so bila ostala stoletja, ki so tekla pred njim. Ena izmed najbolj zanimivih stvari v Mark Twainu je bil njegov poizkus, da pridobi ljudi za ameriške ideje. On je vedno mislil, da se reči vrše v Ame- riki veliko boljše kot kje drugje. On bi bil rad amerikaniziral cel svet, ne samo svet, ki eksis- tirira danes, ampak tudi onega iz preteklih stoletij. Pa ni v domišljiji amerikaniziral dvor kralja Arthurja in raj?

Ali pa je bil Mark Twain resen v svojih slaspevih o Ameriki in o svojem času ali je pa pel slavo samo zato, da se je dopadel ljudem, ki niso ma- rali, da bi jih bil kdo preveč hudo sodil. Van Wyck Brooks skuša dokazati to. Ena izmed najbolj pogubnih stvari je ta, če kak kritik, ki nima nobenega humorističnega duha v sebi, gre in kliče na odgovor najboljega humorista. Naj zadostuje samo ena primera, kako se je dal Van Wyck Brooks zvoditi za nos. Mark Twaina je podpiral njegov tast, da je kupil delnice pri Buffalo Express, da je postal pomožni urednik. Kmalu potem je pi- sal v časopisu članek, ki ga postavljala pokvarjenost ame- ških naprav. Pa ni Mark

Twain vedno govori o svojem življenjskem, ki naj bi se pri- obilo sto let po njegovi smrti, v katerem bi razodel popolno resnico, kot jo je on videl in razumel, razodel tako, da je bodla v oči. Kaj bi mogla bi- ti ta resnica drugega kot raz- kritje naših naprav.

Večini bralcev se je zdel čla- nek brezdomno smešen; neka- terim nortav. Mark Twain je računal na oba razreda, ampak ni pa računal na Van Wyck Brooks. "Gotovo ni bila stvarna sila in moč prodana nikdar s tako malo bolestjo kot se izraža v teh besedah; zakon je pomenil za Mark Twaina sa- mo umetniško vest, ravno tako kot pomeni zadnji diš klorofor- ma spanec, katerega so povzro- čili mnogi dihljaji, ki so šli pred njim. Z obljubo, da ne bo razžalil koga, ki je interesiran v listu, da se bo dobro obnašal, je padel artist v Mark Twainu v zadnji spanec: kdor je hotel ga je lahko operiral sedaj. Vsak dobro izvežban medij mora slišati Mark Twaina, ka- ko se smeje na glas, med tem ko premlevala med zobmi: "Če bi imel sedajle iz železa ulitega zajca, da si z njim v večnosti sezuvam čevlje, in če bi se tale zajec samo namrdnil z gob- čkom, ko bi bral tole kritiko, pa bi ga vrgeš skozi okno."

Mark Twain se ni upiral ameriškim napravam; zato ni mogel biti tak satirist, kot ga bil rad napravil Van Wyck Brooks. Mark Twain je bil prvobitni in njegov značaj je bil odvisen od discipline, ki je prevladovala v njegovem krogu. Naprave, ki so ustanov- ljene daleč od civilizacije, ne prenašajo, da bi se kdo norca delal iz njih. Življenje je na- ravno razmerje med naravo in človekom. Kako hitro ločijo ljudi v vsaki občini, ki je daleč od civilizacije, v dobre in sla- be. Ali so v "vresnici dobi- ri" ali pa so "za nič". Toda tudi med onimi, ki so "res do- bri", se pokažejo napake. Lju- dje, ki so živeli na meji med puščavo in civilizacijo, so bili prvi, ki so zahtevali, da se jim pove resnica, čeprav je bila ta resnica taka, ki kljuje oči. Kar je bilo potrebno, je bilo, da se ji da dober primes humorja. In koliko bridke resnice bi bilo po- treba, predno postane življenje pijonirjev civilizacije nestrpno. Mark Twain ni kazal noben originalnosti, ko je rekel, da ni "nobenega upanja v tem pre- klicnem rodu". Ta izrek so slišali ljudje pogosto na prei- jah petintrideset let nazaj.

Ali Mark Twain ni v resnici le hotel pomagati ljudem s

tem, da bi jim pokazal trpko resnico, namesto da bi jih za- baval s stvarmi, ki so sposobne za ljudi in živali? Resnico, ki bi šla do srca, resnico o ljudeh samih?

Prava bolezen Mar Twainova je bila ta, da ga je bolelo, ker so ljudje hoteli, da se jim da nekaj slabega mesto dobrega. Ljudje morebiti še sami niso vedeli tega. Toda kal tega je klila drugje. Cel rod tedanje- ga časa je bil prepojen z mis- ljo, da je materialen višek vse, da je le denar, kaj nam drugo mar, nekaj kar dirne vsakega kot največja neum- nost, ko enkrat pride starost s svojim pajčolanom in zakrije sanje, ki so lepe v mladosti, toda brez vsakega pomena, ko se je poslovala od človeka živ- ljenska sila, ki ga žene dosti- krat samo v pogubo. In ta si- la hoče denarja, da si utola- neznosno želo, ki ima zopet sa- mo novo hujsko želo za posledice. Mark Twain je bil brez dvoma tragična figura med ravno tako tragičnimi osebami svojih krogov, ki so mislili, da se smejo šteti srečne, da žive v tej dobi in na vse zadnje do- segli, da njihovo življenje ni bi- lo drugega kot suha veja brez sadu, ki je samo žvela, dokler je živelo celo drevo.

SELITEV!

Clanstvu dr. Vodnikov Venec naznanjam, da sem se preselil v novo stanovanje na 6203 Carl Ave. vogal Norwood Rd., in Carl Ave., kjer me od sedaj na- prepj dobite ako je kaj nujnega, v slučaju bolezni ali smrti člana. Asesment bom pobiral od sedaj naprej samo na seji in ne več na domu kot do sedaj. Prosim vpoštevatje to!

ERAZEM GORŠE, taj.
dr. Vodnikov Venec št. 147
S. N. P. J. (179-80)

A Vacation Trip That Satisfies

THE summertime will soon be here and with it the joys of a vacation trip. Where are you going? The Great Lakes is the mecca for particu- lar and experienced travel- ers on business and pleasure trips. The D. & C. Line Steamers embody all the qual- ities of speed, safety and com- fort, the freedom of the decks, the cool refreshing lake breezes. D. & C. a Service Guarantee. Daily Service May 1st bet- ween Detroit and Buffalo. Leave 6:30 P. M. Arrive destination 9:00 A. M. Daily Service April 1st bet- ween Detroit and Cleveland. Leave 11:00 P. M. Arrive destination 6:15 A. M.

MACKINAC ISLAND
Service June 14th to Sept. 14th, 3 trips per week June 14th to July 1st, July 1st to Sept. 14th, 6 trips per week.

Between Detroit and Buffalo
Use Your Rail Tickets
Send 2c Stamp for Illustrated pamphlet and map of Great Lakes. Address L. G. LEWIS, G. P. A., Detroit, Mich.

DETROIT & CLEVELAND NAVIGATION CO.
A. A. SCHWAB, President and J. T. MCWILLIAM, Vice-President.

Dr. D. J. Smally
ZOBODZRAVNIK
6204 St. Clair Ave.
Času primeren zobozdravniški urad opremljen za vsakovrstno zobo- zdravniško delo.

BRIDGEWORK-PLATEWORK
naša specialiteta.
Ruvanje zob brez bolečin.
Čistimo zobe.
URADNE URE: Od 9 do 8:30
Ob nedeljah: 9 do 12.
Ob sredo popoldne zaprto.

VI POTREBUJETE KNJIGO.

Dr. Kern je nad deset let zbiral gradivo za angleško-slo- venski besednjak. Vedel je, da Slovenci potrebujejo dober ob- sežen slovar pri učenju angle- ščine. Knjiga obsega 25.000 angleških besed z izgovarjavo in slovenskim pomeni. Če vas angleški jezik zanima in se ga želite priučiti, si jo naročite. Kupite jo za svoje otroke, da se uče pravilne slovenščine. V vsaki hiši bi moral biti en izvod na razpolago celi družini.

Angleško-slovenski besednjak naročite na sledeči naslov:
DR. F. J. KERN,
6202 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio.
Cena obsežni knjigi je 5 do- larjev s poštnino vred. Istotam lahko naročite Zormanove pe- smi za \$1.25.

ALBERT IVNIKU,
čigar urad je na
6408 ST. CLAIR AVENUE
ki je moje čez 20 let trajajočo bole- zen v dveh tednih tako korenito ozdravil, da ga morem vsakemu in vsaki čas najtopleje priporočati.
S pozdravom beležim
MIHAEL DRAGAN,
1381 East 47th St.
STANJE ZOB VLADA ZDRAVJE.

X-ZARKI so prikazali dejstvo da protina, povzročijo slabe zobe. Vi s svojim zdravjem zelo krivično veliko revmatizma, bolezni v želodcu in ledvicah, na sreč, tuberkuloze in postonate, in kazite vašo osebnost, s tem, da zanemarjate svoje zobe. Puličie zob brez bolečine. Plin in oxygen.

Uradne ure od 9. do 12. Od 1. do 5. pop. Od 6. do 7.30. Druge ure po do- govoru. Zaprto ob sredo popoldne. Tel. Bell. Rosedale 2377. Govorimo slovensko.

DR. FRANCIS L. KENNEDY
Dentist—Zobozdravnik
5402 Superior Ave. vokal E. 55th St.
Suite 8 CLEVELAND, O.

O. S. Princeton 245
Bell Rosedale 6353-W.
JOS. VOVK
1123 Addison Rd.
AVTOMOBIL ZA VSE
SLUČAJE.
se priporočam.

Prospect 2420 Central 1766
The F. W. Zimmerman Co.
splošni prevzvalci
Priprljemo in postavimo na pro- stor blagajne, stroje, pohištvo za- pakamo, odpeljemo ali shranimo.
3400 St. Clair Ave.
CLEVELAND, O.

JOHN GROSELJ
Biljardnica
Vsakovrsten tobak
SLADŠČICE IN MEHKE
PIJACE.
642 E. 152nd St.
Collinwood.

VSEM SLOVENCEM V CLEVELANDU
naznanjam, da sem prevzel od obče znanega rojaka Vincenc Jurmana
GOSTILNO
kjer boste našli vedno izvrstne hladilne pijače in točno ter do- mačo postrežbo.
Nadejajoč se, da me v obil- nem številu posetite se vam priporočam
FRANK SKOK
6101 St. Clair Ave.

MALI OGLASI

KUHINJA IN SOBA, za dva človeka, se oddasta v najem — Vprašajte na 890 East 137th Street. (178-79-80)

DRUŠTVENI TAJNIKI V COL- LINWOODU POZOR!

Dne 3. avgusta, v torek zve- čer, se vrši sestanek vseh taj- nikov podpornih društev, sam- pod. društev, izobraženih dru- štev, klubov in organizacij brez razlike mišljenja ali prepriča- nja, v mali dvorani Slov. Doma v Collinwoodu. Vsi tajniki ste uljudno vabljeni, da se zagotovo odzovete temu vabilu in zagoto- vo pridete na naš važen skupen sestanek. V slučaju, da vam čas ne dopušča naznanite pred- sedniku, da vas on zastopa.

Na svideenje v torek zvečer:
Lok. Org. J. R. Z., št. 17.
G. M. KABAY, tajnik.
(179-81.)

Iščemo mlade može
za učenje dela v (hot mill) 73 3/4 na uro in osemurni de- lavnik. Plača od tonaže, ko ste enkrat izvežbani. Tudi 20 moških za naš strip mill depart- ment. Izredna priložnost, kajti mi večamo našo tovarno. Oglasi- te se pri najemnevalnemu ura- du. (179-81.)

TRUMBULL STEEL COMPANY.
WARREN, O.

Tel. Central 3596 W
Gramofonske Plošče
zahtevajte novi cenik
Velika zaloga ur in zlatnine.
Wm. Sitter
5805 ST. CLAIR AVENUE
Cleveland, O.

Phone Wood 180 W
O'NEIL & WHITEHEAD ELEKTRIČNI KONTRAKTORJI
Napeljava žice v hišo in popravila.
15606 Waterloo Rd.
Cleveland, O.

JOHN GROSELJ
Biljardnica
Vsakovrsten tobak
SLADŠČICE IN MEHKE
PIJACE.
642 E. 152nd St.
Collinwood.

VSEM SLOVENCEM V CLEVELANDU
naznanjam, da sem prevzel od obče znanega rojaka Vincenc Jurmana
GOSTILNO
kjer boste našli vedno izvrstne hladilne pijače in točno ter do- mačo postrežbo.
Nadejajoč se, da me v obil- nem številu posetite se vam priporočam
FRANK SKOK
6101 St. Clair Ave.

HIŠA NAPRODAJ s 4 sobami kopališče in vse potrebno kar spada k hiši. Hiša je še nova; porč z letno in zimsko opremo. Zglasite se pri lastniku na 4230 East 175th St. (177-80)

DRUŠTVO L. N. TOLSTOJ
ŠT. 26 S. S. P. Z.
opozarja svoje člane, da se vde- ležujejo redno mesečnih sej kajti plačevanje na tajnikoven- domu dela prevelike preglavice. Vsak naj pazi, da bo pravočasno poravnal svoj asesment, druga- če se bo moralo člane suspendi- rati. Seje se vršijo prvo nedeljo v mesecu ob 9. uri dopoldne v Jos. Kunčičevi dvorani.
..John Bohinc, taj.

NAPRODAJ JE še v dobrem stanju Vim truck po zelo nizki ceni. Poizve se na 6302 Edna Ave. (176-77-78-79-80)

HIŠA NAPRODAJ!
Proda se hiša, zelo po pri- mernej ceni. Hiša ima 9 sob in "garaž" za dve mašini. Hiša je na lepem kraju v sredini sloven- ske naselbine na 6021 Glass Ave. Poizve se na 1383 East 53rd St. 177-180.

HIŠA, KI SE MORA PRODATI V 14 DNEH! Hiša z velikim zemljiščem, ugodna prilika za kako trgovino. Posestvo je vred- no \$9500 toda sedaj se proda za \$7500. Hiša je za dve druži- ni. Takoj se plača \$3.500, osta- lo na lahke obroke. Več se po- izve pri lastniku F. W. Jelusič, 14130 Sylvia Ave. (177-82)

LIVARJI — Velikih strojnih litin, in tudi izdelovalci sredin in pomagali pri livarskem delu. Stašno delo. Zglasite se pri Foundry Department. TOLEDO MACHINE & TOOL CO. Toledo, O. (178-83)

NAPRODAJ.
Proda se molzna krava, po niz- ki ceni in tudi MLADI PRAŠI- ČI. Zglasite se pri JIM ROBIČ, E. Goller St. Euclid, O. (?)

PRODA SE — Konj, 2 voza, in 2 kravi. Zglasite se nemudo- ma na 16011 Saranac Rd. (178-183.)

Čenjenim UČENCEM in UČEN- KAM naznanjam, da sem se preselil iz
6102 ST. CLAIR AVE.
na
1200 E. 61st St.

Tem potom naznanjam tudi, da bom pričel poučevanje poleg mandoline tudi kitaro, banjo in piano, za začetnike tudi Hawai- sko kitaro.

VIKTOR LISJAK,
1200 E. 61st St.
(178-79-80)

ČITAJTE!
D. Stakich & J. Krall
MI PRODAJAMO
hiše lote in farme
ISTOTAKO ZAMENJAMO
FARME ZA POSESTVA
V MESTU.
Poštena postrežba.
15813 WATERLOO RD.

POHIŠTVO NAPRODAJ.
Radij odhoda v stari kraj pro- dam svoje še skoro novo pohi- štvo, pripravno za srednjo dru- žino ali za novoporočeni par. Pohištvo je vse moderno in naj- boljše vrste. Vrednost \$800 se- daj vse za \$275. 15725 Sara- nac Rd. Collinwood, zgoraj.

LIBERTY BONDI IN VOJ- NO VARČEVALNE ZNAMKE.
Prodajte sedaj. Mi plačamo v gotovini takoj. Simon, zaneslji- vi prekupčevalci, soba 216 Len- noxBldg., drugo nadstropje. Vzemite vzpejajo. Vogal dev- ta cesta in Euclid dave. nad- ger Sewing Machine Co. to do 6. ure zvečer.

KRONIČNE BOLEZNI

To je moja slika, kadar pridete k meni me bo- dete videli. Jaz sem se učil medicine 40 let.

Sem graduiral in sem registran ter imam do- voljenje za zdravliti in sem specialista za kronične bolezni.

Ako ste prizadeti, pridite k meni takoj in me vora- žajte za svet, kajti jaz vam dam najboljšo polasnilo va- šega stanja. Pridite, predno ni prekasno. Moja speciali- teta vsebuje bolezni in komplikacije kroničnega izvora ali narave, in vse bolezni žensk in moških.

Jaz lahko razširim mojo znanost s tem, da vam po- kažem, kako popolno in na koliko različnih načinov znam zdraviti razne slučaje.

Moja 40 letna skušnja združena z popolno znanostjo najbolj- ših metod, katere vporabljalio današnje oblasti v Evropi in Ameriki mi pomagajo spoznati bolezni takoj in način zdravljenja, ki je potrebno. Vi hočete stalno olaj- šavo. To želi vsak, kdor trpi. Radi tega vas vabim, da pridete k meni.

JAZ ZDRAVIM Kronične. Krvne. Kožne in Nervozne bolezni, ter nadloge na Jetrih in intestinah.
ZMERNE CENE. Tajnost zanjamena. Jaz preiščem in zdravim vse moje bolnike sam in vsak sleherni čas, kadar pridete k meni, me vidite osebno, in nikdar med Vašim zdravljenjem vas ne bo zdravil kak pomočnik. Vam ni treba nikakega tolmачa, kajti v mojem uradu je oseba, ki govori slovanske jezike.

POZOR! Moj urad se nahaja na drugem nadstropju — Poidite po stopnicah. — Stevilka moje sobe je 7. — Paziti morate, da pridete v pravi prostor.

URADNE URE: Dnevno od 1. popoldne do 8. zvečer.
Ob sobotah: od 10 dopoldne do 8. zvečer.
Ob sredo in nedeljah: Od 1. do 4. popoldne.

DR. L. M. STEHLEY

SPECIALIST. — 2573 East 55th St.
Zgoraj v drugem nadstropju soba št. 7. Cor. Woodland Ave. in East 55th St. — Cleveland, Ohio.